

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Sessió núm. 11 / CC / 7.07.2025

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\CC\11CC\

Fitxer 11CC1

XV legislatura · tercer període · sèrie C · número 276

Comissió de Cultura

Sessió 11, dilluns 7 de juliol de 2025

Presidència de l'H. Sr. Joan Ignasi Elena Garcia

Sessió 11 de la CC

La sessió de la Comissió de Cultura (CC) s'obre a ****. Presideix Joan Ignasi Elena Garcia, acompanyat de la vicepresidenta, Carme Renedo i Puig, i del secretari, Ernesto Carrión Sablich. Assisteix la Mesa el lletrat Ferran Domínguez García.

Hi són presents [Imma Ferret Raventós](#), [Rocio Garcia Pérez](#), [Guillem Mateo Sellas](#) i [Gisela Navarro Fuster](#), pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; [Jordi Bertran](#) i [Luengo](#), [Francesc de Dalmases](#) i [Thió](#) i [Lluís Puig Gordi](#), pel G. P. de Junts; [Raquel Sans Guerra](#) i [Ruben Wagensberg Ramon](#), pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; [Pau Ferran Navarro](#) i [Lorena Roldán Suárez](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [Manuel Jesús Acosta Elías](#), pel G. P. de VOX en Cataluña; [Susanna Segovia Sánchez](#), pel G. P. Comuns; [Laura Fernández Vega](#), pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i [Sílvia Orriols Serra](#), pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença d'una representació de la Institució de les Lletres Catalanes davant la Comissió de Cultura per a informar sobre el Pla nacional del llibre i la lectura (tram. 357-00117/15).
2. Compareixença del director de la Institució de les Lletres Catalanes davant la Comissió de Cultura per a informar sobre les prioritats i les línies d'actuació de l'entitat (tram. 357-00604/15).
3. Compareixença d'una representació de l'Institut Ramon Llull davant la Comissió de Cultura per a informar sobre el pla estratègic de l'Institut Ramon Llull (tram. 357-00120/15).
4. Compareixença de la directora general d'Innovació i Cultura Digital davant la Comissió de Cultura per a explicar l'estat del projecte de rehabilitació i construcció de la Foneria de Canons de la Rambla a Barcelona (tram. 357-00125/15).
5. Compareixença de la directora general d'Innovació i Cultura Digital davant la Comissió de Cultura per a exposar els resultats del Programa temporal per a la millora de la presència de les arts i la cultura en l'educació (tram. 357-00245/15).

El president

Molt bé, doncs, comencem la sessió de la Comissió de Cultura.

En primer lloc, si ens han d'informar de substitucions algun grup. El Grup de Junts?

#

Bon dia, president. Per part nostra hi haurà la diputada Montse Ortiz, substituint el diputat De Dalmases.

El president

D'acord. Ja està. Molt bé.

Doncs, avui tenim tres compareixences, però en fem dues alhora.

Compareixences

357-00117/15 i 357-00604/15

En primer lloc, tenim, i li donem les gràcies per acompanyar-nos, el senyor Eduard Escofet, que ell ve per fer la compareixença en nom de la Institució de les Lletres Catalanes, per explicar el pla del llibre i la lectura, per una banda, i, per l'altra, també ha estat demanat perquè faci una explicació sobre les prioritats i les línies d'actuació de l'entitat.

Vam considerar que formava part d'un mateix pac i, per tant, malgrat que crec que eren peticions per separat, perquè una era del Grup de Junts i l'altra era del Grup Socialistes i Units per Avançar, de fer-la conjuntament i després o abans, això vostès mateixos, ve el director de l'Institut Ramon Llull, per explicar i per informar sobre el pla estratègic, també a petició del Grup Socialistes i Units per Avançar.

Vostè començarà. Com que parla en nom de dues qüestions hem considerat un temps aproximat de vint-i-cinc minuts –un moment, vint-i-cinc és el màxim–, i després vint minuts en Pere Almeda.

Per tant, si li sembla, té la paraula vostè, el director de la Institució de les Lletres Catalanes, Eduard Escofet.

Eduard Escofet (director de la Institució de les Lletres Catalanes)

Bona tarda, bona tarda a tothom. Començaré primer parlant de la Institució de les Lletres Catalanes i de les línies d'actuació i dels reptes de futur i del que ja hem començat a fer aquest 2025. I, en segon lloc, parlaré del Pla Nacional del Llibre i la Lectura, que, de fet, des de febrer d'aquest any coordinem des de la Institució de les Lletres Catalanes. Tots dos, evidentment, són projectes que arrenquen de lluny.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Començo per la part de la Institució de les Lletres Catalanes. Per començar, m'agradaria... No em vull fer pesat ni em vull allargar excessivament, però crec que toca fer una miqueta de... *(Se sent un soroll del portàtil)*. Ai, aquest portàtil, perdoni, hi ha el so... *(Veus de fons)*. D'acord, és igual, però jo el que necessito és poder passar... *(Pausa)*. Ho tenim? Perfecte, entesos. Doncs sí, crec que ara sí que ho tenim.

Doncs això, no em vull fer pesat ni allargar-me excessivament, però una miqueta d'història, perquè la Institució de les Lletres Catalanes ve una miqueta de lluny i ha estat un periple molt interessant i llarg.

M'agradaria fer un breu repàs de la història de la Institució de les Lletres Catalanes per entendre una miqueta com hem arribat avui dia.

La institució actual té les arrels a l'entitat creada el 1937 pel Govern de la Generalitat Republicana i un grup d'escriptors, que tenia la missió de fomentar i vetllar per la continuïtat, millora i expansió de la literatura catalana.

El 1987, a petició de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana i del PEN Català, el Parlament de Catalunya, aquesta casa, va aprovar la creació de la Institució de les Lletres Catalanes amb personalitat jurídica pròpia i amb la participació en la seva governança de les associacions d'escriptors ja esmentades.

Actualment, la Institució de les Lletres Catalanes és una entitat autònoma del Departament de Cultura amb rang de direcció general, que té com a objectiu fonamental la promoció de la literatura catalana i el foment de la lectura.

La ILC protegeix i difon el patrimoni literari i impulsa el reconeixement social de les lletres catalanes, mitjançant el suport, tant als escriptors en llengua catalana i occitana, com a les entitats del sector literari i les editorials en l'àmbit de les traduccions literàries i les obres singulars dedicades al patrimoni literari.

Després d'un període de retallades, en els últims anys la Institució de les Lletres Catalanes ha anat augmentant el seu pressupost i ha anat augmentant també el pes de les línies de subvenció dedicades a la creació, la investigació, la traducció i la difusió. I al seu torn, també s'ha encarregat –i és important de remarcar-ho– de coordinar les diverses commemoracions del Departament de Cultura en l'àmbit literari.

Des del 2 de gener d'aquest mateix any, tinc l'honor de dirigir aquesta casa, prenent el relleu d'Izaskun Arretxe, aquí present, en aquest cas com a part de l'equip del Lull. I tinc l'honor de dirigir aquesta institució, que actualment penso que es troba en un moment excel·lent gràcies a la feina feta per les anteriors direccions i a l'empenta d'un equip molt professional implicat en les funcions de l'entitat.

Passo una miqueta als àmbits d'actuació i línies de treball de la institució. Ho divideixo en tres grans blocs, i això és una miqueta el que em vaig trobar i com continuarem treballant en aquesta legislatura la institució.

D'una banda, un primer gran bloc de creació i traducció literàries, que aquí inclou les beques de creació i traducció, els ajuts de traducció que donem a editorials per a obres literàries, el programa Totes les veus, al qual em referiré breument més endavant; els ajuts a activitats de difusió, és a dir les subvencions que permeten sostenir tot el teixit de festivals i cicles literaris; el projecte Lletres Compartides, que és un projecte que coordinem a la institució amb altres entitats del País Valencià, Illes Balears, l'Alguer i Andorra, i finalment el programa Lletres Emergents, de suport i acompanyament a autors novells.

El segon gran bloc és el de patrimoni literari i investigació. Aquí hi entrarien les commemoracions oficials, és a dir aquelles decretades pel Govern i de les quals nosaltres assumim les literàries. Els homenatges, que són homenatges que fem autors de llarga trajectòria vius. Aquest any, després ho comentaré, n'hem fet dos. Les beques d'investigació, els ajuts a càtedres i universitats, és a dir tot allò que permeti difondre i fer arribar a la ciutadania les investigacions que es generen al marc de les universitats, i finalment, d'aquest apartat, els ajuts a l'edició d'obres singulars, que generalment versen sobre qüestions patrimonials.

El tercer gran bloc és el d'educació i foment de la lectura, una de les potes essencials de la institució. El primer projecte és el de Lletres a les aules, segurament un dels projectes més antics de la institució i que arriba amb més capilaritat i que arriba a tot arreu del país, és la presència d'escriptors a les aules dels nostres centres educatius. El programa Lletres als Ferrocarrils, que fem en col·laboració amb Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya. Els ajuts a clubs de lectura per tot el país. El projecte Per amor a les arts, que fem amb la Filmoteca, i finalment, tot i que és el més important d'aquest àmbit i segurament del que fem a la institució, el Pla Nacional de Llibre de Lectura. Nosaltres coordinem diverses mesures i, alhora, també fem la coordinació general del pla.

Queden a part, tot i que ho podríem incloure en l'àmbit del patrimoni, dos programes. Un és Lletres al Parlament, que té lloc en aquesta casa. Crec que molts de vostès

coneixeran i que ja el vam celebrar aquest any i que confiem poder continuar celebrant l'any que ve sempre al voltant de temes de commemoracions i celebracions del nostre patrimoni literari. I finalment, el Dia Mundial de la Poesia, que té lloc el 21 de març arreu del país. Fem un acte central a Barcelona i després diversos actes a les diferents vegueries.

Aquests són els grans àmbits d'actuació i línies de treball. Llavors, m'agradaria passar a les línies d'actuació per aquesta legislatura i projectes destacats.

Com he comentat abans, vaig aterrar el 2 de gener, vaig assumir la direcció de la Institució de les Lletres Catalanes i per aquesta legislatura plantejo quatre idees força que han de guiar totes les actuacions que vull desenvolupar com a director.

La primera, continuïtat, reforç i ampliació. Vull donar continuïtat, reforçar i ampliar les línies d'actuació dels darrers anys, especialment en l'àmbit de les beques de creació i en els programes derivats del Pla Nacional del Llibre i la Lectura. Considero que s'ha fet molt bona feina i, per tant, en línies generals és necessari continuar el camí traçat, tot reforçant aquells aspectes clau i obrint encara més la institució a tot l'àmbit literari català.

La segona idea és la idea de drets culturals i diversitat. Aquesta, com diu sovint la consellera de Cultura, aquesta ha de ser la legislatura dels drets culturals i des de la institució volem treballar activament per assegurar els drets d'accés i de participació culturals i fer arribar la literatura un conjunt més ampli i més divers de ciutadans.

La tercera idea és la de connectivitat i treball en xarxa. Crec que és essencial reforçar el treball en xarxa de la Institució de les Lletres Catalanes amb altres entitats, altres departaments i amb el teixit cultural, així com donar eines a autors i entitats per establir noves aliances i treballar també amb altres sectors creatius. Una miqueta la idea que la literatura pot arribar a tot arreu.

I, finalment, la quarta idea, que està molt vinculada a la tercera, és la de nous circuits i nous formats. També vull donar un impuls a nous formats literaris i nous circuits que afavoreixin la difusió de la creació literària actual i del patrimoni al conjunt de la ciutadania i que de retruc augmenti les oportunitats de professionalització del sector, tant d'autors consolidats com d'autors novells.

I a partir d'aquestes idees claus vull presentar les principals línies d'actuació i nous projectes. Alguns venen de la legislatura passada i per mi ha estat molt important no proposar un trencament respecte el que s'ha fet amb les direccions, no només amb la immediatament anterior, sinó amb les altres dels últims anys. Crec que la institució ha pogut avançar justament per anar assumint el bagatge de tot el que s'havia anat fent i continuar en aquesta línia.

I en aquest sentit el primer dels grans projectes és la Casa de les Lletres, que és un nou equipament nacional. Es va gestar en la legislatura anterior –gràcies, Izaskun, perquè és un projecte molt bonic–, i està també emmarcat dins del Pla nacional del llibre de lectura. Serà la nova seu de la institució, però alhora també la seu de les entitats d'escriptors, de l'AELC, del PEN Català i de l'ACEC, així com d'Espais Escrits i de l'IBBYcat. I volem que sigui un node d'irradiació de l'activitat literària. Ara justament estem treballant en el pla d'usos d'aquest equipament, que, si tot va bé, inaugurarem el 2027... Perdoneu, finals del 2027, principis del 28.

El segon projecte és la continuïtat i reforç del sistema d'ajuts a la creació. Augment de la dotació de les beques de creació. Ho havíem de fer aquest any, però per problemes de pressupost que tots vostès coneixen ho hem posposat al 2026, però són unes beques de creació que l'any que ve passaran a 12.000 euros. L'augment de la dotació de les beques d'investigació i obertura en altres formes d'investigació, que implementarem l'any que ve, el 2026, i que ja estem treballant, i el foment de la presència d'escriptors catalans en residències literàries. No tant en les de l'estranger, que se n'ocupa en Pere Almeda i l'Institut Ramon Llull, sinó més en les que hi ha dins el domini lingüístic del català.

La tercera pota és l'aposta per la diversitat, la creació literària i suport a autors novells. Creiem important no només pensar en el nostre patrimoni literari, sinó en aquell patrimoni que podem generar. Segurament, una de les claus per assegurar la bona salut, no només de la llengua, sinó de la literatura catalana, és apostar per generar aquell patrimoni que ens ha d'acompanyar en els anys i les dècades que ve.

I, per tant, en aquest apartat tenim el programa Totes les veus, que vam començar aquest any a Osona, amb molt d'èxit, ja el vam acabar. Insisteixo, també és un

programa cuinat en la legislatura anterior, i estem treballant per implementar-lo a altres bandes.

El programa Lletres emergents, que és un programa de suport a autors novells que hem començat aquest any 2025, que són beques, és a dir, per tant diners, però també un programa de formació i mentories a càrrec d'autors consolidats.

Una campanya que estem engegant per acostar les línies de suport a tota mena de creadors literaris i de tot el país.

I, finalment, l'aposta per la creació actual en tots els suports i augment de dotació de la línia de promoció. La línia de promoció és una de les grans línies que tenim des de la institució i que permet finançar els festivals de cicles i programacions estables de literatura, tant d'entitats com d'ens locals i ajuntaments.

A la quarta pota, el nou pla de comunicació de la ILC, que és una cosa que em consta també que es va voler treballar l'any passat, però no es va arribar a temps i que és una de les coses que volem fer per reforçar la presència de la Institució de les Lletres Catalanes a les xarxes socials, i volem crear també un equip de comunicació i acostar sobretot la literatura i la ILC al conjunt de la ciutadania.

També crec que ens toca reforçar el coneixement social de l'entitat i de l'equip que hi ha al darrere, que –insisteixo– és un equip amb molta empenta i moltes ganes.

El cinquè àmbit és la literatura i educació. Aquí volem continuar i reforçar el programa Lletres a les Aules, que és un dels programes més antics, com ja he dit, de la institució, i volem desenvolupar una nova proposta per crear residències literàries en instituts. Una miqueta ve a continuar aquesta idea de la presència dels escriptors als instituts, aquesta relació directa entre els alumnes i la creació literària, i volem fer un pas més enllà i crear aquestes residències d'escriptors en instituts.

Finalment, el sisè àmbit és el suport a la producció d'espectacles literaris i presència de la literatura en festivals i programacions culturals. Una miqueta amb aquella idea que jo tenia d'anar ampliant, d'anar portant la literatura a tot arreu. Jo soc una miqueta aquell entusiasta que pensa que la poesia i la literatura en general pot interessar a tothom, tothom té una porta per entrar a la literatura, i una de les coses que ens plantejem fer justament és crear línies de suport per generar noves

produccions literàries que puguin circular no únicament per l'àmbit literari, biblioteques o festivals literaris, sinó també per altres tipus de programacions. Per tant, estem treballant en una nova línia de suport per a espectacles literaris que apareixerà, la farem pública l'any que ve, el 2026. Un programa per afavorir la presència d'espectacles literaris en festivals i programacions d'altres àmbits artístics i unes jornades professionals que presentarem a l'octubre, justament per afavorir la diversitat, la professionalització i les aliances entre programadors literaris.

Em quedo amb això, amb aquesta diapositiva. I passo ja més concretament... Com anem de temps? Anem bé, anem bé, perfecte.

Passo ja al 2025, és a dir a l'any actual, què estem fent, amb què estem. A més, crec que ho puc explicar en detall, perquè fa poques setmanes vam aprovar el pla d'actuacions i inversions de la Institució de les Lletres Catalanes i, per tant, ja tenim tant el pressupost com totes les línies d'actuació tancades per aquest any.

Voldria destacar diversos aspectes, diverses qüestions del 2025, del que ja hem fet i del que estem fent. Primer de tot, dos programes nous que els he esmentat, però que m'hi voldria entretenir una miqueta.

Durant aquest any hem posat en marxa dos nous programes derivats del Pla Nacional de Llibre i la Lectura, que es van preparar durant la legislatura passada, com ja he comentat. D'una banda, Totes les veus, que és un programa de detecció de talent literari per alumnes de quart d'ESO i primer de batxillerat, que posa el focus en la diversitat i el dret a la participació cultural. De l'altra, el programa Lletres Emergents, consistent en unes beques per a autors novells acompanyades d'un programa de formació i una mentoria. La prova pilot de Totes les veus s'ha desenvolupat a Vic, com he comentat, amb alumnes de diferents municipis de la rodalia de Vic, és a dir, per tant, de Vic, de Gurb i d'altres municipis, amb un gran èxit i el resultat del taller es va presentar a l'Atlàntida de Vic, el passat 14 de maig. N'hem fet fins i tot una edició que l'hem distribuïda a biblioteques i participants.

I pel que fa a les beques per autors novells o el programa Lletres Emergents, hem rebut més del doble de sol·licituds esperades, per la qual cosa hem decidit doblar les beques per passar de sis a dotze beques. I, en certa mesura, jo crec que ens

dóna també bones pistes que aquest programa pot donar molts fruits i que té molt d'interès.

Pel que fa a les beques i ajuts, que és una part important del pressupost de la institució, com veurem tot seguit, tot i que ni aquest any ni l'any passat hi va haver pressupostos, continuem funcionant amb els del 2023, però hem aconseguit mobilitzar recursos per augmentar les dotacions a les diverses línies de subvenció.

En aquest gràfic que poden veure, es pot veure l'evolució del pressupost destinat a subvencions de la ILC. Des del 1988, que és el primer any, tot i que es va crear el 1987, van començar a funcionar els ajuts, van començar a funcionar el 1988 i, com poden veure, en els últims anys s'ha fet un gran esforç per augmentar les línies de subvenció, els diners que destina la institució a subvencions, tant a autors, traductors, agents, entitats i ens locals, i nosaltres volem continuar amb aquesta línia ascendent. Actualment, la dotació de subvencions de 2025 és el major que hem tingut fins ara, que és de 3.553.500 euros.

Pel que fa a homenatges i commemoracions d'aquest any, vull destacar la celebració de l'Any Josep Maria Llompart, declarat oficialment tant a Catalunya com a Balears, i els dos homenatges: un homenatge a Núria Albó, en motiu dels seus noranta-cinc anys, que va tenir lloc fa poques setmanes a la Biblioteca de Catalunya, i l'homenatge que farem a Gabriel Janer Manila, que tindrà lloc el novembre.

I –perdoneu, ui... Ah, perdoneu, que m'havia saltat aquesta diapositiva, molt breument, que és la dotació per línies en comparativa del 2024 al 2025, per reforçar una miqueta aquesta idea que anem en la línia ascendent d'aportar més diners.

D'aquestes diverses línies, les que més hem augmentat, com poden veure, és la traducció a editorials, que l'hem augmentada a més de 100.000 euros; la de clubs de lectura, que és el que ens permet treballar la llavor de la relació més íntima entre lectors i autors, i la de promoció, que hem arribat a 800.000 euros, amb la idea que l'any que ve haurem de continuar augmentant.

I passo ràpidament, perquè tinc sis minutets, al Pla Nacional de Llibre i la Lectura, que és bastant complex, però em consta que molts de vostès ja el coneixen.

L'actual Pla Nacional de Llibre i la Lectura neix d'un acord de Govern de juliol de 2020, que establia que la responsabilitat recauria en el Departament de Cultura en coordinació amb el d'Educació. En aquest mateix acord, es va crear el Consell Nacional de la Lectura, un òrgan col·legiat presidit per la consellera de Cultura i amb la Conselleria d'Educació com a vicepresidenta, i que reuneix representants dels diferents àmbits públics i privats implicats en el sector del llibre de lectura. Vint-i-tres membres d'entitats d'administracions públiques i vint-i-tres membres d'entitats privades.

Crec que un dels grans encerts és la responsabilitat compartida pels departaments de Cultura i Educació, així com la cooperació entre els diferents agents i la idea que només es pot avançar des d'una mirada global que contempli tots els àmbits relacionats amb el llibre i la lectura.

L'elaboració d'aquest pla va partir de tres idees: la lectura com a font insubstituïble d'accés al coneixement, de creixement personal i de cohesió social; la lectura com a font de benestar al llarg de tota la vida, i la necessitat d'estructurar i desenvolupar les polítiques del Govern i d'altres agents clau per al sector del llibre i la lectura a Catalunya.

El pla va tenir, ho repasso molt breument, va tenir tres fases inicials. Una va ser l'elaboració d'un diagnòstic que permetés, mitjançant una metodologia participativa i plural, identificar i analitzar les principals necessitats per al desenvolupament del sector del llibre i la lectura i de l'educació en relació amb el llibre i la lectura. Una segona fase que va servir per definir de manera consensuada els objectius, les línies de treball i algunes accions específiques i, finalment, establir i implementar els mecanismes adequats per coordinar les actuacions definides i fer-ne el seguiment.

I ara ja estem amb la implementació de les mesures i el seguiment. Per al diagnòstic i les propostes de mesures es van crear dotze grups de treball que es van reunir durant el 2022, en els quals hi havia una gran diversitat d'agents.

Comento molt breument les característiques dels generals del pla. D'una banda, caràcter transversal i interdepartamental. El pla neix de la suma de Cultura i Educació en col·laboració amb altres agents públics i privats. En segon lloc, és un pla fet amb el sector, editorials, autors, biblioteques, llibreries, i que respon a

necessitats concretes. També hi participen, per exemple, agents com la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i el Departament de Drets Socials.

En tercer lloc, té objectius assolibles fruit de l'experiència del sector i d'altres plans de lectura anteriors. Són mesures ben definides, consensuades amb el sector, que inclouen els agents implicats, el pressupost previst i els indicadors que permetran conèixer l'estat d'aplicació de la mesura. Cadascuna de les setanta-tres mesures té un pressupost definit i personal extra contractat per desenvolupar-les, i totes tenen un calendari clar i una possibilitat de redefinir les propostes en l'equador del pla, que és aquest any, el 2025. Potser no ho he dit a l'inici, però el pla contempla un arc temporal de deu anys, del 2020, que és quan es va crear, fins al 2030, que s'acabarà la seva aplicació.

I, finalment, crec que una de les característiques potser més destacades d'aquest pla actual, és l'atenció a la diversitat i als drets culturals, no només pensant en l'accés a la cultura, que molts cops és el que tenim sobre la taula, sinó també en la participació cultural. I per això també aquest interès del Pla Nacional de Llibre i la Lectura, perquè la gent no només s'acosti a la literatura i als llibres, sinó que també participi en la creació literària.

L'objectiu general és fomentar l'hàbit lector i contribuir a l'increment dels índexs de lectura, especialment en català, tot atenent a la diversitat social i cultural de Catalunya i vetllant per la sostenibilitat del sector del llibre.

I com que em queden dos minuts, aniré encara més ràpid. En concret, el Pla Nacional de Llibre i la Lectura vol contribuir a fer que el 2030 el setanta-sis per cent de la població hagi llegit llibres almenys un cop al trimestre; el 2022 aquesta xifra era del 70,7 per cent. El seixanta-cinc per cent de la població hagi llegit llibres almenys un cop a la setmana; el 2022 la xifra era del 60,35 per cent. I, finalment, fer que el quaranta per cent de la població llegeixi habitualment llibres en català; el 2022 la xifra era del 34,5 per cent.

Les setanta-tres mesures es divideixen en quatre eixos estratègics: foment de l'hàbit lector, dret a la lectura i atenció a la diversitat, suport a l'ecosistema llibre, des de la creació fins a la distribució, i, finalment, la governança.

I passo ràpidament ja en el moment en què estem treballant ara l'informe del 2024. L'any passat, cap a aquestes dates es va presentar l'informe del 2023 i ara estem treballant l'informe del 2024, que preveiem tenir acabat el juliol i que presentarem el mes de setembre.

Amb tot, volia presentar, perquè poguessin avaluar l'estat d'execució del Pla Nacional de Llibre i la Lectura, aquest balanç, aquesta síntesi que es va presentar el passat febrer al grup de seguiment del pla nacional.

I, com poden veure, el 2023 hi havia encara vint-i-quatre mesures de les setanta-tres pendents d'executar i el desembre del 2024 en quedaven nou. Ara tot just estem –insisteixo– treballant en l'informe per anar més en detall de cadascuna de les mesures, quin és l'índex d'execució i, sobretot, el més important, el pressupost fet.

Com he comentat anteriorment –i amb això, de fet, ja esgoto el temps–, un dels projectes estratègics de la ILC és el Pla Nacional de Llibre i la Lectura que des del febrer coordinem i considero que els reptes i els objectius que planteja el pla nacional són summament necessaris en el moment actual, i valoro molt positivament la coordinació entre Cultura i Educació i el diàleg amb tot el sector.

Insisteixo que quan tinguem l'informe del 2024 acabat el podrem compartir.

Moltes gràcies per la seva atenció, i quedo a la seva disposició.

El president

Doncs, moltes gràcies, senyor Escofet, i gràcies per la síntesi, que no és fàcil explicar tantes coses en tan poc temps.

Compareixença d'una representació de l'Institut Ramon Llull per a informar sobre el pla estratègic de l'Institut Ramon Llull

357-00120/15

I ara, per explicar el Pla estratègic..., comparèixer per explicar el pla estratègic de l'Institut Ramon Llull, en Pere Almeda, per un temps de vint minuts.

Pere Almeda (representant de l'Institut Ramon Llull)

Moltes gràcies, molt bona tarda, gràcies, president. És un honor comparèixer avui a la Comissió de Cultura del Parlament de Catalunya com a director de l'Institut Ramon Llull per informar sobre el pla estratègic de l'Institut.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Vinc acompanyat de l'equip directiu de l'Institut, que m'agradaria presentar-vos-el. En primer lloc, tenim l'Antònia Endúgar, la gerent de l'Institut; la Izaskun Arretxe, directora de l'Àrea de Literatura; la Maria Lladó, directora de l'Àrea de Creació; la Mercè Estela, coordinadora dels programes de direcció, i la Cristina Estrada, la responsable de Comunicació. No ha pogut venir en Josep Anton Fernández, director de Llengua i Universitats, que està en una activitat pròpia de la seva àrea de viatge.

Deixeu-me que comenci dient que avui, enmig d'una realitat en flames, parlar i treballar des de la cultura podria semblar un privilegi i, de fet, ho és. Però en el món convuls en què vivim, la cultura és sobretot un acte de responsabilitat envers el món que ens ha tocat viure. Responsabilitat davant la necessitat de confrontar i evitar la cultura de la deshumanització i la barbàrie que ens envolta i que desvetllava Walter Benjamin. En un context en què pugen els pressupostos de defensa arreu i que baixen els pressupostos de cultura, sabem que les respostes de futur no passen per les armes, sinó, segur, passen per més cultura.

I deia que sobretot també és un acte de responsabilitat, en concret per l'Institut Ramon Llull, ja que tenim l'objectiu de representar i projectar la cultura catalana al món. Aquesta és la missió de l'Institut.

Quan el 2002 es crea l'Institut Ramon Llull amb aquest propòsit, i ja fa vint-i-tres anys, en aquell moment s'hi diposita tota la càrrega i tots els anhels de totes aquelles generacions que volien donar a conèixer la nostra cultura nord enllà, allà on la gent és culta, lliure, desvetllada i feliç, que deia el poeta Espriu. Aquest nord enllà que tan sovint fou i ha estat l'aspiració en la qual el nostre país, la nostra societat s'ha emmirallat i s'ha volgut projectar, un nord enllà, però, que avui ha quedat desdibuixat i que ja no és el que fou.

Perquè, com sabem, el món d'ençà del 2002, de la creació de l'Institut, ha donat moltes i moltes voltes, han sorgit noves hegemonies a nivell internacional. Nosaltres

ens dediquem al món internacional, i aquelles regions i territoris del món que avui podien semblar perifèriques avui són una nova centralitat. També el nostre país i la nostra cultura ha donat moltes voltes en aquestes dues darreres dècades. Tot s'ha accelerat molt i, per bé o per malament, res ja no és el que era.

I si el context ha canviat i el país també ho ha fet, les institucions tenim l'obligació d'evolucionar i adaptar-nos en aquest nou context. I vull emfasitzar la importància de mantenir el vigor de les nostres institucions, mantenir la seva vigència per actualitzar la missió i posar al dia els objectius d'acord amb aquest nou context i noves circumstàncies. I hem analitzat i avaluat el camí recorregut fins avui.

Massa sovint les institucions es mouen per l'impuls inicial pel que foren creades, per la inèrcia d'allò que foren, per allò que han vingut fent. A més, les administracions públiques, com sabem, són un gran transatlàntic que costa sovint fer-los virar, i canviar-les requereix temps, constància i les idees clares.

És per aquest motiu que, quan vaig assumir la direcció de l'Institut, ara fa poc més de tres anys, ens vam conxavar# amb l'equip directiu que avui m'acompanya, i que vull agrair tot l'esforç en aquest sentit, a iniciar un procés de debat i reflexió que ens havia de permetre, coincidint amb els vint anys de la seva creació, definir les noves línies, la nova missió i les noves coordenades sobre les quals havíem d'operar i marcar les noves fites, marcant l'ambició que la cultura catalana s'ha de plantejar en la seva relació amb el món.

Un institut que fou creat per representar el conjunt de la cultura catalana i la seva llengua, una comunitat cultural i lingüística present no només a Catalunya, sinó en diferents territoris i que avui, sota la forma de consorci, aplega quatre administracions públiques: el Govern de la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona, el Govern de les Illes Balears i l'Ajuntament de Palma, però que representa tots els batecs i accents de la cultura catalana en el seu caminar pel món.

L'institut es crea en el seu moment des d'un ampli consens polític i amb una consciència molt clara de construcció de país, d'un país i d'una cultura que vol dotar-se de tots els instruments necessaris per desvetllar les seves potencialitats i desplegar totes les seves capacitats d'autogovernar-se.

L'institut és l'expressió d'aquesta voluntat i capacitat en la seva vocació de diàleg amb el món, com fan tants altres països i tantes altres cultures, i fer-ho –i ho fem– desplegant una doble missió. Per un costat, una funció més clàssica, però no per això menys rellevant, que és la de donar a conèixer la nostra singularitat lingüística i cultural en el món, establint ponts de diàleg amb les principals cultures i participant des d'una veu pròpia i com una veu més, ni més ni menys, d'igual a igual, amb la resta de cultures en aquesta conversa global que és la cultura. I, en segon lloc, com a instrument públic al servei de la internacionalització de la creació catalana, dels nostres artistes, de la nostra literatura, de la llengua catalana, al servei també dels agents culturals i del conjunt del sistema cultural, que és un sistema complet i que té una enorme vocació internacional, com sempre ha tingut tota la societat catalana.

Per tant, vam crear entre tots una institució que desenvolupés les eines i els pressupostos públics per ajudar els nostres creadors a moure's pels món. Uns creadors que són la base de qualsevol cultura i el seu punt de partida diria que més essencial.

Posant en marxa, doncs, els instruments i ajudes per tal que la nostra cultura i els nostres artistes i creadors poguessin saltar totes aquelles barreres que hi puguin haver pel fet de formar part d'una cultura que no és hegemònica i que massa sovint al llarg de la seva història ha estat minoritzada i que encara avui persisteixen dinàmiques i forces a l'Estat que hi van en contra.

Doncs bé, l'Institut es crea per facilitar que no hi hagi cap obstacle per la projecció internacional de la nostra llengua i cultura. Es crea per fer tot això i durant aquests vint-i-tres anys des de la seva existència podem dir que hem assolit bona part de les fites que es van plantejar. En primer lloc, perquè tenim una cultura que té una dimensió mitjana a nivell europeu. Som una cultura a la vora de deu milions de persones –no som tan petits–, amb una densitat creativa molt potent i una actitud de diàleg que ens caracteritza com una societat, una cultura oberta i plural, que no mira cap endins, sinó que es dirigeix cap al món. Amb un ecosistema d'artistes i creadors, amb una cerca constant de nous llenguatges i corrents estètics i des d'una màxima ambició de contemporaneïtat i avantguarda, que també inclou la posada al dia dels nostres referents de tradició.

Una cultura que, d'ençà la fundació de l'Institut, compta amb un equip molt compromès, que ens ha ajudat a situar al món i a través de múltiples accions i projectes estratègics que s'han gestionat amb molta dedicació i esforç.

Que una cultura, un artista o una obra s'internacionalitzi depèn de molts factors, però una part fonamental és la capacitat de crear complicitat amb la resta de cultures, de generar empatia, de generar comprensió en ambdós sentits del diàleg cultural, i podem dir que l'Institut Ramon Llull és un instrument excel·lent per dur a terme aquesta tasca.

Al llarg d'aquests vint-i-tres anys, doncs, hem assolit en l'àmbit cultural part del reconeixement, la projecció que anhelàvem en el sentit que abans parlàvem. Presència en els principals esdeveniments clau a nivell internacional. Vam començar amb la Fira del Llibre de Guadalajara, el 2004, i aquest any hi tornarem, amb Barcelona com a ciutat convidada.

Això ens va permetre fer el salt a la presència de la cultura i literatura catalanes a la principal Fira del llibre del món, que és la Fira de Frankfurt, el 2007. I després amb presència continuada en la principal biennial d'art contemporani, que és la Biennial de Venècia, i després amb projectes propis en alguns dels festivals o circuits més rellevants amb focus específics de cultura catalana.

La cultura catalana és, doncs, avui admirada, reconeguda, i també, deixeu-m'ho dir, també esperada.

Veiem alguns indicadors per veure aquesta evolució positiva. Hem passat, el 2015, d'un pressupost de 7,6 milions, al 2024, a gairebé el doble, que vam executar a la vora de setze milions d'euros.

Activitats culturals, el 2015, eren a la vora 870; el 2024, són 1.800. Això significa a la vora de trenta-cinc activitats de cultura catalana cada setmana, en les quals hi ha algun tipus d'implicació des de l'Institut, o cinc activitats al dia, en el qual d'una manera o altra hi col·laborem. I això a nivell internacional poden entendre la complexitat del que representa.

Tenim també molt bones dades en relació a la literatura catalana. Estem a prop de les dues-centes traduccions anuals, que respecte a les vuitanta-sis que eren el 2015, doncs, són un creixement força espectacular.

I deixeu-me també posar èmfasi en el paper que en els darrers anys ha tingut la literatura escrita per dones, amb casos particularment rellevants, com la finalista en al Premi Booker Internacional, un dels principals premis a nivell internacional en literatura, de l'Eva Baltasar, amb la seva obra *Boulder*, o les més de prop de trenta traduccions de la Irene Solà amb *Canto jo i la muntanya balla*.

Aquestes són algunes xifres, algunes dades rellevants, però també podem parlar de les cent trenta universitats en les quals s'ensenya llengua o cultura catalanes, en les quals hi han passat més de cent mil estudiants de les principals universitats de major prestigi.

Aquestes són algunes dades, algunes xifres rellevants, però estem aquí perquè necessitem, com dèiem abans, actualitzar la nostra missió. Necessitem remarcar quins són els nous objectius i fites pels propers anys. Per això vam elaborar el pla estratègic i per això vam posar en marxa un procés de reflexió i participació a través de múltiples taules i canals de debat, en el qual hi vam participar a la vora unes cinc-centes persones en tots els àmbits i que ens han ajudat a marcar els objectius en un diàleg permanent, que és de vital importància per a la nostra institució.

Finalment, hem aprovat, amb el conjunt de les administracions que formen part de la nostra governança, en consell de direcció el 16 de gener, la formulació del pla estratègic i el 23 de maig passat, amb junta rectora, l'aprovació final d'aquest pla estratègic, que redefineix la nostra missió, la nostra visió i els valors que ens han de guiar i que es concreta amb sis eixos estratègics, vint-i-sis objectius operatius i cent catorze actuacions.

Deixeu-me que m'aturi en aquests eixos estratègics.

El primer eix influeix en els processos culturals globals. Volíem que aquest eix fos una declaració d'intencions. Aquest anunciant té molt a veure en considerar que encara que queden moltes coses pendents en el coneixement i reconeixement de la nostra cultura, bona part d'aquesta feina ja està feta i ens plantegem el que fan altres cultures quan enfoquen la seva internacionalització. És a dir, volem ser influents,

volem tenir impacte en la mesura que la nostra cultura, els nostres creadors, els nostres artistes tinguin coses a dir i en base a l'excel·lència que caracteritza i que ha caracteritzat sempre la nostra cultura.

El primer objectiu d'aquest eix és promoure la llengua, la creació i la cultura catalanes en la seva singularitat i diversitat, perquè ens reconeixem en la diversitat, com deia abans, d'una cultura oberta i no essencialista, que té la virtut de ser un punt de trobada de molts accents i que té la fortalesa i la riquesa de tenir una llengua i una cultura pròpia que defineix la nostra identitat.

En segon lloc, una cultura que, a més, està molt compromesa amb el diàleg i la cooperació cultural amb la resta del món, plenament conscient que cal donar-nos resposta als reptes globals, les amenaces a la democràcia, l'auge dels autoritarismes, les emergències ecològiques, la transició digital. En la mesura que els nostres creadors parlin d'aquests temes, també tindrem major impacte.

Tres, ens hem marcat com a objectiu que la llengua, la literatura, la creació i la cultura catalanes dialoguin amb el sud global. Fins ara ens hem centrat, en aquestes dues darreres dècades, en països del nostre entorn, Europa i el món occidental. Ara convé que la cultura catalana dialogui, sobretot, també amb la resta del món i el sud global. Noves hegemonies, no?, el sud-est asiàtic, la Xina, l'Índia, però també noves centralitats, nous discursos i adoptem plenament el discurs de la decolonialitat. Per tant, prioritats també amb Amèrica Llatina, amb Àfrica i presència també a Àsia.

En quart lloc, que les nostres accions tinguin el major impacte entre els professionals i les institucions amb més capacitat de prescripció i opinió. Per tant, hem d'afinar molt bé les nostres prioritats i saber quins són els nostres referents, anar-los a buscar i portar-los també cap aquí.

En cinquè lloc, situar la cultura catalana i els seus agents en les principals ciutats, àgores i epicentres culturals de més visibilitat i impacte. Hem de poder situar els nostres artistes i creadors allà on tinguin major visibilitat. I la cultura, en el segle XXI, sabem que es fa en les ciutats; per tant, les ciutats tenen un rol molt important a desenvolupar la cultura d'avui en dia.

I, finalment, també donar suport als creadors, als acadèmics intel·lectuals perquè participin i influeixin en els grans reptes i debats a nivell internacional.

En el segon eix, acompanyar la internacionalització de la creació. Vull dir de manera molt clara que la projecció internacional de la creació catalana és indiscutible. Està connectada amb el món i participa amb ambició i excel·lència en els principals escenaris i circuits internacionals. Tenim un teixit artístic i creatiu dotat d'una identitat pròpia molt diversa que és un mix d'innovació, risc i tradició, i que a la vegada ofereix un relat propi. Podem dir que la creació catalana viu, per tant, un moment únic i sense precedents en la nostra història, amb una presència global consolidada en els principals circuits i institucions internacionals en les arts visuals, en l'arquitectura, en el disseny, en les arts escèniques, en la música, en el cinema, en totes les disciplines que avui són llenguatges globals amb la contribució important i el segell de la cultura catalana.

Les companyies i els artistes catalans tenen cada cop més presència en festivals i escenaris internacionals i estan programats de manera sistemàtica en les principals biennals, auditoris, teatres, museus i centres culturals més rellevants. Una internacionalització que no és només gràcies a l'Institut, sinó que és gràcies a la complicitat d'un conjunt, d'un ecosistema cultural que està viu i compromès, en el qual dialoguem entre tots els principals agents que hi participen. Una cultura catalana que, per tant, no és una excepció en el món, sinó que ocupa un lloc destacat i que se'ns espera.

I l'Institut en aquest nou context ha de ser catalitzador de la projecció internacional. I com ho farem? Doncs, definint visió, eines i recursos per consolidar aquesta presència. Obrint noves oportunitats, creant un sistema integral d'ajuts públics, que ja tenim i l'anem millorant, per la internacionalització amb vocació universal, a través de suport a la creació, amb les residències; suport a la programació, a la mobilitat i també a la traducció.

Una internacionalització que no és només unidireccional, sinó que és en ambdós sentits, d'aquí cap enfora i d'enfora cap aquí, donant oportunitats també als valors emergents dels nostres creadors i també a les propostes consolidades, amb creació de programes específics en l'àmbit de la dramaturgia, la dansa, l'art digital, la fotografia, l'arquitectura i el disseny, a més de tots aquells altres àmbits en els quals hem vingut centrant el nostre esforç.

I també amb un suport molt especial en el conjunt de les institucions i, per tant, nosaltres tenim una relació molt habitual amb els principals equipaments culturals de Catalunya i de les Illes.

Finalment, el programa de residències ens ha de permetre ajudar en el moment inicial del procés de creació.

I en el tercer dels eixos, en l'àmbit de compartir i projectar el català al món, deixeu-me aturar un moment per parlar de la literatura que, com diem sovint des de l'Institut, és un dels principals nervis de la nostra cultura.

Efectivament, amb la literatura connectem el nostre imaginari col·lectiu amb els grans temes universals, una literatura que ja des d'inicis del segle XX va començar a ser reconeguda arreu del món i que va quedar estroncada en el moment de la Guerra Civil i que després, amb el retorn de les institucions democràtiques i amb la creació de l'Institut Ramon Llull i la professionalització del sistema literari, la traducció i la presència de la literatura catalana a les diverses llengües del món s'ha anat fent cada cop més present.

El repte ara és situar la nostra literatura, cada vegada més llegida, en més territoris i això implica millorar les capacitats per la seva traducció. Vol dir seguir sent present en els principals festivals i focus de literatura, i també en les principals fires editorials de tot el món. Abans dèiem Guadalajara, i seguirem sent presents en d'altres fires internacionals que anirem anunciant en els propers anys.

Tot una sèrie d'estratègies i polítiques no només en la ficció, sinó també en la no ficció i també en l'àmbit de la literatura infantil i juvenil.

I en l'àmbit de la llengua i les universitats, segurament la Xarxa Llull podem dir que és l'estructura amb una presència més constant i estable de la cultura catalana en el món. Actualment, com dèiem abans, estem a cent trenta universitats en trenta països diferents. Estem en cinc de les primeres deu universitats de major prestigi, en vint-i-cinc de les primeres cent, i en trenta-cinc de les primeres cent cinquanta, segons els rànquings universitaris. Unes dimensions que són molt similars a d'altres xarxes, com les de Taalunie, pel neerlandès, i que en aquest sentit podem dir que el català juga amb tota legitimitat a la lliga de les llengües mitjanes a nivell d'Europa.

A més, l'any que ve, el 2026, farà cent anys del primer lectorat a la Universitat de Liverpool i això ens permetrà donar a conèixer la nostra història d'una política clau de la presència internacional amb una gran capacitat d'influència i prescripció.

Hem posat en marxa ara recentment un nou programa de beques de formació doctoral per a tots aquells experts i acadèmics que es volen especialitzar en cultura catalana, i que en són molts, i que, per tant, han de permetre això connectar el nou relleu generacional dels catalanistes a nivell acadèmic.

Així mateix, tenim el programa de càtedres de professorat visitant, tenim els centres d'estudis catalans i les associacions de catalanística, acadèmics internacionals que són un instrument d'enorme impacte i d'estudi i coneixement de la cultura catalana. Sent les principals universitats de prestigi, ens permet tenir contacte directe amb els futurs prescriptors de la cultura catalana i ens plantegem estar en nous territoris. Abans dèiem Amèrica Llatina, els països àrabs, però també a l'Àsia Oriental, especialment a la Xina i Corea.

I, finalment, com a repte del pla estratègic, també impulsar la docència de la llengua i cultura catalanes fora de l'àmbit universitari per atendre un públic general.

Acabo. La cultura és, sens dubte, un dels elements que ens farà conrear la nostra autoestima col·lectiva. La seva projecció internacional és la plasmació d'un conjunt d'èxits i assoliments col·lectius. La internacionalització depèn del talent i l'excel·lència dels nostres creadors i de la capacitat de la nostra literatura de connectar amb els lectors i lectores internacionals, de congregar el seu interès, de la capacitat d'interpel·lar en els temes que interessen i fer-ho des d'un llenguatge propi i singular.

No tenim l'impacte o la potència d'altres cultures que són hegemòniques i que tenen la dimensió o la indústria per explicar la seva versió del món i exportar els seus imaginaris, però la nostra és una cultura on el talent i l'excel·lència, l'enginy i la creativitat són el nostre motor principal. Som una societat que dóna valor a aquests factors, i això és la nostra gran fortalesa.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor Almeda. I, per tant, ara tenen la paraula els grups. Si els sembla, comencem pel Grup Socialista, perquè han demanat vostès dos les compareixences, i així comencem pel grup. (*Veus de fons.*) Endavant. Tu mateixa.

La senyora Rocío García, diputada del Grup Socialista, per cinc minuts. I no sé on ho veurà, pobra; no sé on ho veuran vostès, però jo els aviso..., amb la mirada inquisidora. (*Rialles.*)

Rocio Garcia Pérez

Gràcies, president. Bona tarda a tothom. Volem agrair les compareixences que acabem d'escoltar dels màxims responsables de la Institució de les Lletres Catalanes i de l'Institut Ramon Llull, entitats clau per a la implementació de les polítiques públiques culturals a Catalunya.

Com saben, l'objectiu central del Govern en aquesta quinzena legislatura és fer arribar la cultura i els beneficis socials i personals que comporta a les persones que no hi tenen accés. Aquest és un compromís social i amb els sectors culturals que ve de lluny i que farà possible que en aquests propers anys quedi garantit per llei l'accés a la cultura a tota la ciutadania catalana.

El Govern vol trencar definitivament les barreres d'accessibilitat física, sensorials i cognitives, també aquelles que tenen una arrel socioeconòmica o territorial impulsant accions i polítiques d'inclusió per a tothom. I, per aconseguir-ho, la promoció de la lectura pública és fonamental per fer avançar en drets a la ciutadania i en oportunitats en l'accés al coneixement, com també s'ha dit, a tot el conjunt del país. També ampliant la xarxa de biblioteques i d'equipaments de lectura.

Voldria recordar que el pla de Govern té cinc objectius en matèria cultural, trenta-una mesures i que gran part d'elles també posen el focus en el Pla nacional de la lectura i el llibre, del llibre i la lectura, i també en la lectura en concret.

Algunes d'elles, com deia, s'enfoquen directament des de la Institució de les Lletres Catalanes. A unes se li està donant continuïtat, d'altres ja estan en marxa i suposem que ara en el futur també, com ens ha explicat, algunes són noves. Totes elles tenen rellevància social i cultural per a Catalunya i algunes d'elles s'han dit, no?, impulsar la xarxa de residències de creació, creant laboratoris d'escriptura, de guions -jo ho

trobo molt rellevant-, per a la internalització de l'autoria artística catalana, continuar desplegant el pla, evidentment, com avui ens centrem, i també avançant el projecte de la Casa de les Lletres, aquest nou equipament que veurà aviat la llum. Avui ens ha donat alguna dada de quan es podrà tenir finalitzat aquest nou equipament nacional cultural.

M'agradaria centrar-me, com sap, en el Pla nacional del llibre i la lectura. Avui ens ha donat bastantes pistes de com s'està avançant, com s'està treballant en aquesta comissió de seguiment. Sabem que va ser un treball participatiu i transversal, en què nosaltres també vam poder participar en la passada legislatura i el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar sempre l'ha recolzat, el va aprovar i s'hi va implicar.

En aquesta legislatura creiem que aquest pla també pren un nou impuls, també no només perquè tindrem la Casa de les Lletres, sinó perquè s'està avançant en aquest pla 2020-2030 i, sobretot, també perquè s'està posant l'accent en els drets culturals a Catalunya.

Com sovint diu la consellera -i vostè també ho ha recordat-, aquesta serà o haurà de ser la legislatura dels drets culturals. Per tant, tenim l'obligació d'aprovar la llei de drets culturals en aquest Parlament, afavorir l'accés universal i la participació cultural i la cohesió social.

Per tant, les biblioteques, i el Govern també està donant prioritat a impulsar les biblioteques centrals de Barcelona i Tarragona, són més necessàries que mai. m

I, bé, molts són els reptes i els encàrrecs que té la institució, alguns d'ells ens els ha explicat, i voldríem destacar aquest sistema d'ajuts a la creació, pensem que són molt necessaris, incrementant dotació de beques quan sigui possible, ja ens ho ha dit, i, sobretot, també per intentar que tota la tramitació burocràtica sigui molt més flexible i molt més fàcil.

També, aquest foment de la presència d'escriptors i d'escriptores en residències. Crec que un d'aquests punts, d'aquestes mesures també ens l'ha dit. Impulsant la diversitat en la creació literària per donar suport a l'autoria novell, com és aquest programa que ara comencem a veure resultats, Totes les veus, vinculat al Pla nacional, i també treballat conjuntament amb el Departament d'Educació, amb alumnat jove de quart de l'ESO i primer de batxillerat, i creant aquest també Pla

estratègic de comunicació, que crec que no és menor, perquè és veritat que s'ha d'apropar la literatura a la població també juvenil, i d'aquesta manera segurament es podrà fer molt millor.

Bé, doncs, la lectura és un instrument fonamental en el procés del coneixement, de maduració personal dels infants i joves, i la lectura és la porta d'accés a la cultura, la comprensió del món, aporta benestar personal i estimula la creativitat i l'esperit crític. Per això sabem que programes de promoció de lectura són fonamentals, volem saber també si tenen alguna línia pensada també vinculada a la xarxa de biblioteques i quines altres noves línies d'acció per fomentar els hàbits de lectura entre infants i joves posaran en marxa.

I respecte a l'Institut Ramon Llull -i vaig una mica just de temps, president, seré molt breu-, crec que s'ha explicat detalladament per part del seu director. Agraïm aquest treball que han fet, de fer un treball intern de participació i també de reflexió d'aquest pla estratègic que ens ha presentat avui, pensem que és molt necessari després d'aquestes dues dècades de vida de l'Institut.

I des del nostre grup parlamentari volem que es continuï avançant en les fites per les quals va néixer, per promocionar la cultura catalana en fires, mercats internacionals, tot l'àmbit que ara vol obrir-se, el que es vol obrir, i també respecte al programa de residències de creació i la internalització de la literatura i de la cultura catalana, ens agradaria que ens poguéss donar algun exemple més concret.

I, bé, doncs, és molta informació condensada per poder-la resumir, però jo crec que avui podem dir que el que ens han presentat, i que suposo que després tindrem, doncs, ens dona una visió molt àmplia de tota la feina que s'està fent i com es vol apostar realment per la cultura des del Govern de Catalunya.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Per Junts per Catalunya, el diputat Jordi Bertran.

Jordi Bertran i Luengo

Hola, bona tarda, moltes gràcies, president. Gràcies també als dos compareixents.

Nosaltres ens centrarem sobretot en la Institució de les Lletres Catalanes, que és la que havíem demanat, i concretament voldríem fer algunes preguntes basades en els objectius i les obligacions que té la institució fixades per llei des de l'any 87.

Per una banda, hi ha el tema de l'auditoria biennal sobre la repercussió cultural i el retorn de les subvencions que s'atorguen. Ens agradaria saber quan es va fer per darrera vegada aquesta auditoria i quins resultats es van auditar en aquell moment.

El segon tema seria que, tot i que el senyor Escofet ens ha anunciat que havia entrat coincidint amb l'inici de l'any, el cert és que la institució ha continuat treballant i, per tant, podem dir que ja portem un any, pràcticament un any des del nomenament de l'actual consellera. També ens agradaria saber, ja que una de les obligacions també per llei d'aquesta institució és presentar un dictamen sobre la presència pública de la literatura i el reconeixement de les lletres catalanes, doncs, si ens podria avançar algunes de les línies d'aquest dictamen que se suposa imminent.

El tercer objectiu hi ha la presència de la literatura i dels escriptors catalans en el sistema educatiu. Ens ha parlat molt del sistema educatiu, cosa que agraïm i que, efectivament, considerem com essencial, però també es remarca el fet de la presència en els mitjans de comunicació públics i privats, als quals crec que no s'ha referit. I ens agradaria saber concretament quines accions es preveuen en aquest àmbit.

Em fixaria una mica en les dades que ha donat el Conca recentment en el seu informe i també en les dades que la pròpia Generalitat té publicades sobre alguns aspectes d'aquests que llueixen menys, però que almenys fan també reflexionar.

Sobre el 2023, hi ha una dada que creiem que és interessant. Es parla de 115 milions d'exemplars editats en front del 128 d'abans de la pandèmia, del 2019. Per tant, un deu per cent menys. El 2024 ens parla de les visites de les biblioteques públiques de Catalunya, un deu per cent per sota d'abans de la pre pandèmia, que s'havien superat els vint-i-cinc milions de visites. El 2024 el nombre de carnets, sumant tant les persones com entitats, era de 3.000.400 i, en canvi, abans de la pandèmia superava els quatre milions, un 15,20 per cent menys.

Per tant, donat que un dels objectius de la institució és el foment de la lectura, com bé s'ha referit, i amb el ben entès que entenem que aquí també té una sèrie de

responsabilitats tot el món de les biblioteques, però ens agradaria saber si des de la institució es preveu d'alguna manera alguns treballs específics per recuperar definitivament aquestes dades pre pandèmia, perquè ja han passat cinc anys.

I, finalment, una cosa que potser és més filosòfal, però la llei defineix que les lletres catalanes les entén com el conjunt de producció literària -subratllat- en llengua catalana en qualsevol gènere i difosa per qualsevol mitjà, i que té com a objectiu també donar suport als escriptors en llengua catalana -i ho torno a subratllar.

Vostè, com a director de la Institució de les Lletres Catalanes, considera que això és compatible amb el fet que el president de la Generalitat, que en definitiva és el seu cap màxim, per la Diada de Sant Jordi estableixi com a principal acte de Govern un diàleg amb un escriptor que empra la llengua castellana habitualment en les seves obres?

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I ara la diputada Raquel Sans, en nom del Grup d'Esquerra Republicana.

Raquel Sans Guerra

Gràcies, president. Gràcies als dos directors, al senyor Almeda i al senyor Escofet, per la intervenció, per la síntesi que també ens han fet d'aquests plans estratègics, i també agrair a l'equip que avui els acompanya. Aquesta és una feina d'equip, ells ho han posat molt en valor, i jo també voldria agrair la feina de tot l'equip.

Voldria començar reconeixent la feina i la necessitat de totes dues institucions, de la Institució de les Lletres Catalanes i de l'Institut Ramon Llull. Jo crec que ho han explicat molt bé, però en els temps que corren, en l'actualitat, amb aquesta cultura cada cop més globalitzada, la presència d'institucions que defensin la llengua catalana i la literatura en català són més importants o més rellevants que mai.

I m'avanço ja a crítiques que vindran segurament després i, per tant, aquells que criticaran l'existència o l'excés de pressupost destinat a aquestes institucions i, en canvi, no qüestionaran en cap moment el pressupost, per exemple, de l'Instituto Cervantes, i el senyor Almeda s'hi referia, en la comparativa o en la diferència de la

necessitat d'internacionalitzar una cultura hegemònica o, bé, una cultura minoritzada en aquest context de globalització. Estem veient que tots els països europeus estan treballant, precisament, per mantenir la seva literatura, per mantenir la cultura en les seves llengües i, per tant, ja m'avanço a dir que sí, que totes dues institucions són necessàries. Ho eren en el moment de la seva creació i ho són encara més en el context actual.

Jo els voldria preguntar en dues línies: d'una banda, aquesta part més internacional o aquesta part d'internacionalització de la llengua i la cultura i la literatura catalanes i, d'altra banda, des de la lògica dels drets culturals. S'hi han referit alguns dels meus companys, aquesta ha de ser la legislatura dels drets culturals.

Jo voldria, també, posar en valor la feina feta pel govern republicà. Avui, moltes de les dades que vèiem, aquest increment pressupostari, que és el que posa en evidència si es creu o no es creu en la cultura, ve de la legislatura anterior i, per tant, voldria posar-ho en valor. I també que l'avantprojecte de la llei de drets culturals també es va treballar durant la legislatura anterior, i vostès així ho han reconegut en les seves intervencions. Per tant, també, celebrar que hi hagi aquesta continuïtat en la feina feta. Allò que funciona no cal espatllar-ho i, per tant, aquest país també necessita de la continuïtat en les polítiques, independentment de les formacions polítiques que estem al capdavant de les institucions, perquè van més enllà de les nostres formacions polítiques, perquè el que han de defensar o han de representar és la institució.

D'una banda, pel que fa a la internacionalització, saber una mica... Ens han donat algunes dades, però aquesta presència en fires, aquesta presència amb traduccions, una mica com s'ha traduït també a nivell intern a Catalunya.

I, després, pel que fa als drets culturals, vostès han parlat del biaix de gènere en alguns casos. Jo també voldria saber els biaixos des del punt de vista territorial, perquè Catalunya és molt diversa, tenim la població repartida de moltes maneres. La diputada del PSC referia a les biblioteques, m'ha vingut al cap, inevitablement, les mancances que tenim a la ciutat de Tarragona si parlem de biblioteques i el dèficit en aquest àmbit i, per tant, també saber o conèixer més concretament aquestes

mesures que serveixen per corregir aquests biaixos, tant des del punt de vista del viatge de gènere com des del punt de vista territorial.

No sé si al programa Totes les veus està encaminant a això. Vostè ha parlat d'aquest programa que es va presentar, si no m'equivoco, a Osona, una mica saber cap on ha de continuar, perquè em sembla molt interessant.

I també des del punt de vista del Pla Nacional de Llibre i la Lectura, saber com estem a nivell de dades i com estem a nivell comparatiu. Ara buscava alguns informes i veia que un informe de la Fundació de la Caixa deia que un 78,6 per cent dels joves d'entre catorze i vint-i-quatre anys llegeixen llibres per plaer, per tant sembla que les dades no estan tan malament, o així ho revela aquest informe. Doncs, saber com estan les dades. I, sobretot, com el component de classe o com el component econòmic dels pares pot acabar influint també en això. Quines mesures des d'aquestes institucions es prenen per corregir aquestes desigualtats que es produeixen, perquè les dades també ens diuen que com més estudis o més recursos tenen els pares més possibilitats d'èxit tenen els infants i, per tant, amb aquesta visió republicana que tenim de la cultura també ens interessa corregir tots aquests biaixos.

Per tant, agrair la feina que fan, encoratjar-los a seguir treballant, encoratjar-los a seguir defensant la llengua i la literatura catalana arreu i, per tant, ens tindran al costat, des del Govern apostant-hi pressupostàriament com no s'havia fet fins ara, des de l'oposició fent una oposició responsable i acompanyant el Govern, i seguint empenyent perquè això segueixi passant.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. I ara, pel Grup Popular, el senyor Pau Ferran.

Pau Ferran Navarro

Gràcies, president. Agrair als directors de la Institució de les Lletres Catalanes, el senyor Escofet, al director de l'Institut Ramon Llull, també als respectius equips, per les seves explicacions sobre les línies i els àmbits de treball de les seves institucions.

Em permetran fer una reflexió des del respecte institucional i des del convenciment que la cultura ha de ser un espai de trobada i no de confrontació, i és que des del

Partit Popular defensem amb fermesa la promoció de la cultura pròpia de Catalunya i entenem que la literatura en llengua catalana, doncs, evidentment n'és un pilar fonamental.

Ara bé, nosaltres també defensem el bilingüisme, i el bilingüisme és una realitat arrelada, enriquidora i molt present a la vida quotidiana d'una immensa majoria dels catalans. I en aquest sentit observem amb certa preocupació com en moltes de les accions que es duen a terme, tant des de la Institució de les Lletres Catalanes com des de l'Institut Ramon Llull, es manté un enfocament excessivament excloent envers la llengua castellana, oblidant que milers d'escriptors catalans s'expressen també o exclusivament en castellà, i que també formen part del teixit cultural de Catalunya. I creiem que seria lògic que per part de les seves institucions, que són públiques, i per tant són de tots els catalans, es promoguessin també aquests autors, artistes i creadors des d'una òptica i des d'una perspectiva plural i integradora. Perquè parlar de literatura o de cultura catalana no hauria de ser sinònim d'aquella que només es fa en català, que evidentment també, sinó també en castellà i aranès, que són les llengües pròpies de Catalunya.

I de la mateixa manera també encoratgem a l'Institut Ramon Llull, que fa una bona feina de projecció en l'àmbit exterior, a tenir present aquesta diversitat lingüística i cultural en totes aquelles representacions que es fa de Catalunya en l'espai i en l'àmbit internacional.

Per altra banda, també ens agradaria a la Institució de les Lletres Catalanes i també des del màxim respecte per les persones i les trajectòries institucionals, fer una breu referència a l'etapa en què la senyora Laura Borràs va estar al capdavant de la institució. I, com és sabut, el seu pas per aquest organisme va acabar envoltat de qüestionaments sobre la seva gestió i amb una condemna per falsedat documental i per prevaricació. I ens agradaria saber si arran d'aquell episodi s'ha pres algun tipus de mesura per reforçar els mecanismes interns de control, de transparència i de bones pràctiques dins de la institució.

I per anar acabant, també fer una valoració del Pla Nacional del Llibre i la Lectura, que s'ha representat recentment. El considerem un instrument que és necessari, que està ben orientat i que compartim plenament els objectius com el d'incrementar els

índexs de lectura, reforçar les biblioteques, acompanyar els creadors i millorar l'accés en general a la cultura escrita.

I creiem que és positiu que s'hagi fet una planificació a mitjà termini, amb indicadors avaluable, amb pressupost i amb voluntat de treball. Ens sembla realment que és una bona base.

Però, com deia al principi, hi trobem a faltar, com he dit abans la pluralitat, i és que totes aquestes accions creiem que s'han de dur a terme tenint en compte la realitat social, cultural i lingüística de Catalunya, perquè creiem i considerem que, evidentment, no es pot excloure cap autor ni cap creador que faci cultura catalana ja sigui en català, en castellà o en aranès. Perquè, al nostre entendre, la cultura catalana, en qualsevol dels seus àmbits, és una riquesa que hem de preservar i que, evidentment, hem de projectar.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat. I ara, pel Grup de VOX en Cataluña, el diputat Manuel Jesús Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Moltes gràcies, president; moltes gràcies, senyor Escofet i senyor Almeda per la seva compareixença i també per llurs exposicions.

Bé, primer de tot, fent com una mena de paràfrasi de coses que han dit, l'Institut de les Lletres Catalanes té com a propòsit, com a objectiu, la promoció de la cultura catalana i el foment de la lectura. Ens ho ha repetit vostè, senyor Escofet, i aquest és l'objecte de l'Institut de les Lletres Catalanes. I, per altra banda, l'Institut de Ramon Llull, el seu *leitmotiv* seria la projecció de la cultura catalana en el context internacional. Molt bé.

Això ens sembla molt bé, però, quan parlem de cultura catalana, parlem de cultura catalana en català i cultura catalana en castellà, perquè això és la cultura catalana d'ençà cinc-cents anys. Perquè no hem de recordar -o sí, sempre és bo- que figures insignes en la literatura catalana i castellana van viure aquí a Catalunya al segle XIV-XV-XVI. Parlem d'Enric de Villena, podem parlar de Mateu Adrià, Bernat Metge, Joan

Boscan, Estefania de Requesens, i per parar al segle XVI..., feia això molt llarg, i escrivien en català, en castellà, i el català i el castellà ha tingut més o menys pes al llarg d'aquestes cinc centúries en la nostra història de Catalunya.

Per tant, estem aquí també per escoltar les seves propostes, les seves exposicions, però també fer una mica de crítica, amb tot el respecte del món, envers vostès, i per això he de dir això amb tota normalitat, amb tot el respecte, però falta aquesta projecció d'una part de la cultura catalana, que és la cultura catalana feta en castellà, perquè avui en dia més del cinquanta per cent dels catalans tenen el castellà com a llengua materna.

Dit això, quant al Pla nacional del llibre i la lectura a Catalunya, jo volia fer un esment especial sobre això. Vostè ha parlat del naixement l'any XX, però ens hem de retreure una miqueta abans, perquè entre el 2017 i 2020 es va consolidar, es va desenvolupar el Pla del llibre i de la lectura, que és una mena de preàmbul a aquest pla nacional, i va executar 105 milions d'euros.

El pla nacional del llibre i la lectura de Catalunya del 20, projectat fins al 30, actualment, si no m'equivoco, ha executat un noranta per cent del seu pressupost, i estem parlant del cinquanta-vuit milions. Què dic amb això? És que en deu anys, aproximadament en deu anys, una miqueta menys, hem invertit 163 milions d'euros i, no obstant això, la comprensió lectora dels alumnes catalans -i això està expressat en el resultat de les proves PISA a PIRLS, i darrerament, també, això ho avala el resultat de les proves de competències bàsiques, les darreres, és lamentable. Amb tot el dolor de la meva ànima, he de dir que és nefast, i és en català, eh?, les proves PISA les fan en català.

Vull dir, hem de ser crítics, hem de ser sincers, això no ha funcionat, això no ha funcionat fins ara. Hi hem dedicat molts recursos i això no ha funcionat. Hem de fer un canvi.

Podem parlar si és necessari o si part d'aquesta culpa és que només es fomenta la lectura en català. Podem parlar si els recursos no són adients. Podem parlar d'altres coses, però hem de parlar-ne, de tots els elements, perquè tot això és un conjunt multifactorial de coses.

I ja acabo. Una puntualització, un suggeriment o alguna cosa d'aquí sobre l'Institut Ramon Llull. Bé, clar, aquí projectar la cultura catalana en el cas de l'Institut Ramon Llull només en català ja he dit que es queda curt, però això estaria molt bé, de totes maneres. Nosaltres no estem en desacord amb això. El que sí que estem en desacord és que moltes vegades es fa una politització de la cultura, i m'estic referint al cas del 21 de setembre del 2022, a l'Institut Ralph Bunche, de la Universitat de Nova York, que rep finançament de l'Institut Ramon Llull des de ja fa temps, i que va organitzar un col·loqui denominat la "Supressió de l'autodeterminació", amb la col·laboració de l'Assemblea Nacional de Catalunya i es va presentar Espanya com si fos un estat model de repressió de minories per als règims rus, xinès i iranià. Home, això s'allunya bastant del concepte de projecció internacional de la cultura.

I amb això acabo. Quina paradoxa, la nova seu de la nova seu de l'Institut de les Lletres Catalanes és el Palau de Requesens, eh?, i Lluís de Requesens, insigne català, governador en aquella època del rei, a Catalunya, va ser un insigne literat que escrivia en català i en castellà i la seva filla, l'Estefania de Requesens, potser una de les primeres dones que escrivia també en català i en castellà. Per tant, aquesta paradoxa, per què no ens obre els ulls per dir que promocionem tant el català com el castellà?

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I ara la diputada Segovia, en nom dels Comuns.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, president. Jo volia demanar disculpes per haver arribat tard. He pogut seguir a través de la web del Parlament bona part de la primera intervenció, però sí que és cert que no ho he pogut sencer. Llavors, em centraré més sobretot en el Pla de foment del llibre i la lectura, i una mica en algunes de les qüestions que ja s'han dit.

És evident que és un pla imprescindible, però lluny de l'optimisme que potser transposa les dades que explicava la portaveu d'Esquerra, que hi ha un percentatge tan alt entre els joves que llegeixen llibres per vocació, diguem-ne, per afició, no per

obligació pels estudis. La sensació generalitzada és que cada vegada hi ha menys lectura entre la gent més jove. És veritat que el llibre està en un bon moment, el llibre en català està en un molt bon moment, però que potser no hi ha aquesta presència de la lectura dintre dels sectors més joves, sobretot entre els catorze i els divuit anys probablement. Llavors, una mica preguntar-los com estan treballant línies específiques per fomentar la lectura i el llibre dintre del que seria l'educació secundària obligatòria i la formació professional, que moltes vegades ens queda fora, i encara hi ha molt joves que amb setze anys ja passen a la formació professional o, per exemple, tots els temes més de literatura i de treball de la llengua tenen menys pes curricular. I salvant les distàncies amb el que passa amb els batxillerats, per exemple, tot el debat que hi ha hagut al voltant de les hores de dedicació a les llengües i a les literatures són les hores de dedicació a les ciències, i com fer aquest encaix de poder dedicar totes les hores que són necessàries dintre de les hores curriculars que té el batxillerat.

Preguntar-los també com estan treballant amb el Departament d'Educació i amb els centres, perquè crec que és un tema important. L'escola i els instituts tenen un paper fonamental aquí i, per exemple, també hi ha hagut debat amb el tema que s'hagi perdut la idea de les llistes obligatòries de lectures en català, sobretot a secundària, que fa que hi hagi aquesta llibertat per part de tots els centres, que nosaltres entenem que ha d'haver-hi bona part d'aquesta autonomia dels centres, però que també potser fa que molts d'aquests centres hi hagi una sèrie de lectures que no s'estan posant, que no s'estan llegint com es llegien anteriorment, i que segurament després molts d'aquests estudiants ja no les llegiran perquè ja estaran en un altre moment de la seva formació o en un altre moment de la seva vida. Sí que els volíem preguntar una mica què pensen sobre aquest tema. No ho sé, jo acabo de rebre ara la llista de lectures obligatòries de l'Institut de la meva filla i a català no n'hi ha cap d'obligatòria, o sigui no hi ha cap títol posat; després ho faran, però moltes de les lectures que després es fan, per exemple, són traduccions, no són en realitat literatura..., i no entrem altra vegada amb el tema dels idiomes, a vegades són llibres escrits en anglès que estan traduïts al català. O sigui, no estic dient si castellà és o no és, però dintre de la literatura catalana entenem que ha d'haver-hi una èmfasi per poder treballar els autors en llengua catalana i el que seria la literatura catalana.

Llavors, preguntar-los una miqueta com estan treballant aquestes línies amb els instituts i sobretot això, instituts, ESO i batxillerat.

I les dades de compressió lectora, que segueixen sent unes dades que, tot i que dintre de les proves de competències estan millor que matemàtiques, anglès o ciències, segueixen sent unes dades que poden ser preocupants comparades amb altres llocs.

I pel que fa a l'Institut Ramon Llull preguntar-los molt concret quina relació tenen amb les comunitats catalanes a l'exterior, que moltes vegades han tingut un paper important també en la promoció de la llengua i la cultura catalana, i també realment la part que ells, que vostès tenen de competència o responsabilitats en oferir aquests cursos de català, preguntar-los si creuen que estan podent oferir tots els cursos que poden haver-hi a demanda, que pot oferir l'Institut. *(Pausa.)* No ofereixen cursos? Doncs, plantejar-los si haurien d'oferir aquests cursos, perquè realment sí que ens arriba des de gent que està fora les dificultats per poder accedir a cursos que també serveixin per fer l'acreditació del coneixement del català oficial. I això és una de les coses que, per exemple, les comunitats catalanes fa molt de temps que estan demanant, que pugui haver-hi aquesta possibilitat des de l'exterior.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. I ara, per set minuts per respondre, i amb la flexibilitat que ens informa tota la nostra actuació en aquesta comissió.

Eduard Escofet (director de la Institució de les Lletres Catalanes)

Doncs, moltes gràcies per les preguntes i sobretot per l'interès. Intentaré contestar-ho tot i hauré d'anar una miqueta ràpid. Com que la majoria de temes he vist que se centren en el Pla nacional del llibre de lectura, potser passo per les qüestions més estrictament de la institució, que venen justament de Junts.

Breument, pel que fa a l'auditoria i al dictamen, evidentment, són obligacions estatutàries, es continuen fent tal com s'han fet en els darrers anys, i aquest any s'ha de presentar tant el dictamen com l'auditoria i, per tant, es presentaran i seran accessibles. No m'hi entretinc perquè són elements que estan fixats en els nostres

estatuts i que, per tant, continuen funcionant igual gràcies, insisteixo sempre, a la feina d'un equip meravellós.

Justament també en els nostres estatuts ja diu què hem de fer, com ho hem de fer i l'encàrrec del president i de la consellera de Cultura és continuar en la mateixa línia. I, per tant, siguin actes puntuals o no, que decideixi el molt honorable president, en el cas de la institució tenim justament un encàrrec de donar-li la màxima potència a les nostres atribucions i per tant continuar amb la mateixa línia.

Només un apunt important, crec que de vegades s'ha de mirar tot el conjunt. En el cas de la celebració que va organitzar Presidència al voltant de Sant Jordi, vull destacar també la presència, per exemple, que crec que és molt important, d'autors en català, d'autores en català de literatura infantil i juvenil i d'assaig i de traductores, que em sembla que també potser era la primera vegada que el Govern de la Generalitat havia posat en un primer pla autores -insisteixo, eren dones- que creaven no novel·la o els gèneres més habituals, sinó també -insisteixo- la literatura infantil i juvenil, que crec que és important, l'assaig, que també és important, i les traductores, que ens permeten conèixer altres obres de la literatura internacional.

Continuo més en qüestions del pla nacional de llibre a la lectura, i potser aquí intento respondre dues o tres preguntes, però una bàsicament crec que anava en la línia de les biblioteques escolars, que és un dels reptes que tenim. Estem treballant amb Educació, no és senzill, perquè com saben és un departament molt complex i amb moltes urgències, i amb alguns indicadors i índexs que són molt millorables, això com a societat n'hem de ser conscients, i en el cas de les biblioteques escolars aquest any 2025 s'ha fet un pla pilot amb una trentena de centres repartits per tot el país. Encara estem esperant saber els resultats d'aquesta implementació, però la idea és un pla pilot perquè aquests centres puguin tenir biblioteca escolar, que no implica únicament tenir l'espai de la biblioteca, sinó també tenir una professional, un bibliotecari o bibliotecària, responsable. És una prova pilot certament petita, perquè estem parlant d'una trentena, crec que són trenta-una -ho dic de memòria- en un país amb molts centres educatius, però la idea és justament que creiem que és una prova pilot summament important, que ha costat molt de tirar endavant, i la idea és

que a partir de l'experiència d'aquesta prova pilot podrem implementar en molts altres centres.

Crec que un dels grans reptes que té el pla nacional del llibre i la lectura, i també aquesta vinculació entre els departaments de Cultura i Educació, és fer que els centres no només posin el centre de lectura, sinó que també les biblioteques siguin uns espais centrals de relació i de coneixement en el cas dels centres.

I aquí enllaço una miqueta potser amb la pregunta sobre com estem treballant amb Educació. He insistit abans que un dels encerts d'aquest pla nacional del llibre i la lectura és aquesta coordinació amb el departament d'educació, i em consta que estan posant molts esforços. No és fàcil, perquè, evidentment, insisteixo en les urgències, però amb les diverses línies o mesures que depenien d'Educació la majoria estan engegades i s'estan fent, tant des d'aquelles de la lectura en veu alta, que és una altra de les línies de treball molt importants, perquè tenim aquí un petit problema, com les biblioteques escolars que he esmentat, i la formació per als docents.

Per tant, diria que en general hem d'esperar encara l'informe del 2024, perquè el 24 és quan s'havia previst que s'executessin moltes de les mesures i és quan jo crec que podrem tenir una miqueta una idea clara.

Aquí faig un *excursus*, perquè ara ja no recordo si era el Grup Parlamentari de Junts, comentava sobre la presència de la literatura en els mitjans de comunicació. Com sabeu, un dels agents implicat en el pla nacional del llibre i la lectura és la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, de qui depenen diverses mesures. Alhora, també, un representant de la Corporació està a la junta de govern, i és un dels temes que evidentment ens interessa i ens preocupa, perquè creiem que hi ha molt camp de recórrer perquè hi hagi més presència de la literatura en català.

En qualsevol cas, estem en converses. Només dir que arran del pla nacional de llibre i la lectura, per exemple, han aparegut alguns programes en format *podcast*, com *Tàndem*, que justament està tenint molt d'èxit i que està destinat a públic juvenil.

I sobre el pla nacional del llibre i la lectura, vaig molt ràpid, jo només vull apuntar una cosa, el pla de la lectura que es va impulsar el 2017, si no m'equivoco, que havia de durar fins al 2020, fins on jo sé no es va executar per manca de pressupost. Per tant,

diguem-ne, vam passar directament al del 2020-2030 que va començar a posar-se en marxa el 2023.

Pel que fa als índexs, vull només destacar que l'informe que fa anualment l'Institut Català de les Empreses Culturals, l'ICEC, sobre hàbits de lectura, l'últim, corresponent al 2024, indicava que potser no hi havia hagut una gran millora, però tampoc hi ha hagut un gran canvi. Per tant, jo no sé si aquest pla està obtenint resultats, crec que encara li hem de donar una miqueta més de temps, però el que és segur és que les dades indiquen que no anem a pitjor. Per tant, evidentment, jo crec que hem de ser crítics, hem de mirar totes les dades, perquè també hi ha dades contradictòries; de vegades, segons com t'ho miris, els joves no llegeixen, els joves llegeixen molt, i s'han d'admirar les dades profundament. Però, en qualsevol cas, per saber si aquest pla nacional funciona o no funciona haurem d'esperar.

I crec que una de les qüestions molt importants, i aquí agraeixo tota la gent, totes les persones, tant des de la política com des del món privat que hi han participat, és que es tracta de mesures molt definides, amb un agent clar, amb un pressupost clar i sobretot amb uns indicadors, que és el que ens permetrà veure si les mesures s'han executat o no.

Insisteixo, haurem d'esperar tenir l'informe del 2024, i sobretot, haurem d'esperar uns anys. Jo no tinc clar si canviarem absolutament l'horitzó, però el que és segur és que, d'una manera o altra, estem donant impuls i estem posant el tema sobre la taula, que crec que és el més important.

I quan parlem del cas del pla nacional del llibre de lectura, doncs, la idea és que la gent llegeixi, llegeixi més i de manera habitual, si pot ser en català, però evidentment la qüestió és llegir i accedir al coneixement.

I amb això crec que he esgotat els meus set minuts i mig.

El president

Gràcies, endavant, director de...

Pere Almeda (representant de l'Institut Ramon Llull)

Molt bé, moltíssimes gràcies, president. En primer lloc, volia agrair l'interès, les preguntes i el to del conjunt dels grups parlamentaris.

Jo crec que la internacionalització de la cultura requereix consensos amplis i el suport del conjunt de col·lectius i del sistema cultural, perquè arribar a la internacionalització és fruit d'un procés de molt d'esforç. Implica que allò que es connecta amb el món ha arribat a un grau d'excel·lència i de qualitat, que no tots els projectes hi poden arribar. Quan un projecte, una obra s'internacionalitza vol dir que connecta amb un públic, vol dir que connecta amb una crítica, vol dir que ha arribat a un nivell de reconeixement de la crítica i d'impacte que mereix tot el suport i que en serveix d'altra manera com una enorme projecció i de coneixement del que som com a comunitat cultural i lingüística.

Des del Grup Socialista preguntaven en concret en relació a la xarxa de residències. Aquesta és una política fonamental que en diàleg amb moltes altres institucions homòlogues a la nostra i que en coneixement de polítiques comparades que es realitzen en altres països, doncs, hem estudiat molt detingudament. Les residències s'han convertit en un instrument clau de diàleg cultural en el qual es dona suport al moment zero de la creació. Per tant, en un sistema cultural on l'artista sovint viu en situacions d'una important precarietat, les residències de creació els permet disposar dels espais, dels recursos, del temps per desenvolupar els seus projectes que després són la base d'una cultura que es vol creativa i innovadora. I les residències de creació ens permeten atreure talent internacional i a la vegada ajudar els nostres artistes a realitzar els seus projectes a fora i teixir-se una xarxa de complicitats que després pel seu trajecte personal i professional serà molt important.

Hem conegut experiències d'artistes que han construït la seva trajectòria professional, anant saltant de residència en residència, i així fins a un projecte de tres anys. I passant de residència en residència acabes, doncs, establint una xarxa de complicitats amb la qual pots promoure i produir la teva obra de manera molt interessant.

Des de l'Institut treballem, per una banda, amb projectes de residència propis, amb tot el que és Faberllull, disposem de Faberllull a Olot, però també tenim residències específiques en algun altre punt del territori també, a les Illes Balears, i a la vegada estem col·laborant amb el Departament de Cultura en el que en diem residències patrimonials, en espais patrimonials de la Generalitat de Catalunya, en llocs

emblemàtics del nostre territori que ens sembla que poden ser bandera a nivell internacional, com l'any passat que vam posar en marxa una prova pilot a la residència d'Empúries, en la qual van venir uns artistes d'aquí i de fora i van realitzar un projecte en col·laboració amb el Festival Clàssics, i esperem poder posar en marxa altres espais de residència en espais patrimonials.

Tenim també una altra línia que és acords estratègics amb residències internacionals amb les diferents disciplines de la creació, amb literatura; tenim una residència a Nova York, a Suïssa, a Berlín, i estem construint altres acords estratègics en l'àmbit del teatre, de la música de les arts visuals, de les arts digitals i esperem tenir aquests acords i convenis amb residències internacionals de molt prestigi, perquè permet una enorme visibilitat i projecció i un entorn de treball ideal per a tots aquests artistes.

I, finalment, vam crear una línia de subvenció específicament per a aquells artistes que s'han buscat ells mateixos una residència internacional i que nosaltres donem suport quan això succeeix.

En l'àmbit de la literatura, que abans també feia esment, i també enllaçant amb el Grup d'Esquerra, tenim tota una sèrie de programes en marxa. L'objectiu és augmentar l'impacte i la lectura de la nostra literatura en l'àmbit de la ficció i la no ficció, però també dels nostres clàssics i, per tant, en l'àrea de literatura es posa en marxa un programa d'impuls dels clàssics moderns que implica que en els propers anys crearem tota una sèrie d'iniciatives, recursos, perquè els nostres clàssics principalment del segle XX, i això hi ha un programa específic, doncs, entrin dins el cànon universal de la literatura a través d'ajudes específiques per a la seva traducció i la seva publicació, a través de seminaris concrets i programes concrets.

I també en l'àmbit de la poesia. Un dels objectius que ens hem marcat amb aquest nou pla estratègic és que ajudarem a la publicació d'antologies de la poesia catalana a les principals llengües europees. Per tant, la poesia catalana situant-la al mateix nivell i en el cànon europeu d'altres literatures i d'altres antologies.

I finalment, que això és una novetat, una primícia, que també ens fa il·lusió donar-ho a conèixer aquí en la comissió, l'any que ve celebrarem el primer congrés internacional de traductors de la literatura catalana. Tots aquells traductors que existeixen en el món i que tradueixen del català a les diverses llengües que

actualment s'estan traduint, farem un congrés perquè són la nostra comunitat, perquè ells també esdevenen els prescriptors, perquè són una vàlua fonamental perquè la nostra literatura arribi i estigui en diàleg permanent. Aquests són alguns inputs que jo crec interessant a destacar.

La internacionalització en l'àmbit de la resta de les arts, i principalment en l'àmbit de la creació, podria donar molts exemples en l'àmbit de les arts visuals. Tenim artistes que actualment estan presents en diverses institucions, en diverses biennals. Tenim noms que s'han consolidat. Aquests programes..., quan l'excel·lència ha arribat i té aquest reconeixement, també hem de tenir programes específics, així com també programes específics pels valors emergents en l'àmbit de la curadoria, en l'àmbit dels comissaris d'art, en l'àmbit de la cultura digital, també, que és un dels grans temes, que després tindrem la directora que aquí vindrà a parlar; en l'àmbit de la música contemporània, en l'àmbit de la dramaturgia, també aquest és un programa estratègic en el qual hi volem posar molt èmfasi.

Altres grups han fet referència a la utilització de la llengua com un criteri. De fet, de les vint línies de subvenció que tenim actualment en marxa, només cinc tenen el criteri de la llengua. Per tant, hi ha altres quinze línies de subvenció, que són segurament les majoritàries, amb una important quantitat de recursos, es dediquen a totes les disciplines de la creació, en el qual l'element lingüístic no té aquest element important.

Penseu que som l'única institució que es dedica a la internacionalització de la cultura en llengua catalana. No existeixen altres institucions que tinguin com a missió principal, per tant, la llengua castellana. Existeixen totes unes institucions molt ben dotades amb enormes pressupostos públics, que venen de pressupostos provinents de l'Estat i que, per tant, l'Institut Ramon Llull..., cada sistema institucional té la seva tradició i la seva raó de ser. En aquest cas, es va crear una institució perquè de manera especialitzada donés a conèixer la nostra cultura i la nostra llengua a nivell internacional i, per tant, donar-li aquesta prioritat a nivell de recursos públics, quan hi ha ja tota una sèrie d'institucions que es dediquen també a la llengua i la cultura castellana, era molt important també per evitar aquestes duplicitats.

Respecte a la referència que feia de la universitat que he apuntat aquí, del Ralph Bunche Institute for International Studies, ho tenim comprovat. Nosaltres no hi hem tingut cap relació, per tant no sé d'on sorgeix aquesta informació. Jo crec que aquí hi deu haver algun error, però, evidentment, nosaltres donem suport a les principals universitats de prestigi internacional.

La Xarxa Llull de lectorats, Centres d'Estudi i Càtedres a la qual nosaltres hi participem, en cap cas es determina el convingut i es respecta la llibertat de càtedra de les universitats, que són completament independents i autònomes d'escollir els temes de debat i que són les pròpies universitats, en el marc de la seva autonomia i llibertat de càtedra, les que decideixen els temes a debatre a nivell acadèmic.

L'anàlisi de la nostra història política o de la nostra història cultural, evidentment, interessa als departaments de Sociologia, de Ciència Política, d'Història, de Filologia, d'Història de l'Art, i això és matèria permanent d'anàlisi, de recerca, d'investigació, i per això a les beques de doctorat el que fomentem és que hi hagi nous relleus generacionals d'acadèmics internacionals que tinguin la cultura catalana com el seu centre d'investigació i, per tant, qualsevol activitat que realitzin aquestes universitats és benvinguda.

Nosaltres, evidentment, no participem en el contingut. Financem nosaltres aquestes universitats en tant que cultura i llengua catalana i, per tant, és una estructura imprescindible per a la internacionalització i pel coneixement que a nivell internacional es requereix de la nostra identitat.

El president

Moltes gràcies, als dos directors. I ara, si els sembla, suspenem per un minut la comissió per rebre els nous compareixents i també per acomiadar els que marxen.

Gràcies per les seves intervencions i també per tot l'equip de les institucions que els acompanyen.

Gràcies.

La sessió se suspèn a les... i es reprèn a les...

El president

Molt bé, doncs, reprenem la sessió. *(Veus de fons.)* Molt bé. Doncs, reprenem tal com els deia la sessió.

Compareixences de la directora general d'Innovació i Cultura Digital

357-00125/15 i 357-00245/15

La següent compareixença és la de la directora general d'Innovació i Cultura Digital per explicar dues coses. Són dues compareixences demanades, una pel grup Socialista i l'altra pel Grup d'Esquerra Republicana.

La del Grup Socialista és per explicar l'estat del projecte de rehabilitació i construcció de la fonèria de canons de Rambla i, l'altra, és el programa temporal de la millora de la presència de les arts i la cultura a l'educació. I hem quedat convinguts que es fan les dues alhora, que la intervenció també farà referència a ambdues qüestions i, per tant, té la paraula la directora general per un temps de mitja hora.

Marisol López (directora general d'Innovació i Cultura Digital)

Moltes gràcies. Se'm sent?

El president

Ah, perdonin, també està acompanyada del senyor..., per a la segona de les qüestions, però, en tot cas, per tot plegat, del senyor Sergi Díaz, que és el director del programa temporal en qüestió del que ha estat objecte la petició de compareixença.

Gràcies.

Marisol López (directora general d'Innovació i Cultura Digital)

Sí, ara l'anava a presentar, però moltes gràcies, president, per presentar-lo també. Moltes gràcies.

Bona tarda. Aquesta és la segona vegada que comparec com a directora general d'Innovació i Cultura Digital a la Comissió de Cultura del Parlament de Catalunya. Vaig ser aquí fa dos anys per presentar la direcció general, que és nova, o era nova

en aquell moment, que s'havia creat com una aposta per posar en primera línia la creativitat digital, una iniciativa pionera per al suport al desenvolupament i la reflexió a l'entorn de l'impacte de la innovació i la tecnologia en la cultura.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

En aquesta ocasió, som aquí per presentar dos programes concrets de la direcció general. D'una banda, el futur Centre de Cultura Digital de la Foneria i, de l'altra, el programa per a la millora de la presència de les arts i la cultura en l'educació.

Com a curiositat, permeti'm que comparteixi que la meva primera compareixença parlamentària, el 20 de setembre del 2023, va coincidir precisament amb la presentació pública, just unes hores, abans de la foneria com a Futur Centre de Cultura Digital. Voldria agrair que avui m'acompanyin a la sala en Dani Gimeno, que és el subdirector general, i a la taula en Sergi Díaz, que és el director del programa.

Començarem per explicar les línies de treball de la direcció general i com hi encaixen aquests dos projectes de què parlarem avui.

Com us deia, aquesta direcció general va néixer per posar en primera línia la creativitat digital. Entre les seves funcions també es troba el desplegament d'una estratègia per a un major i millor ús de les arts i la cultura en educació com una eina de doble impacte, el suport a la consecució dels reptes educatius i el foment de l'hàbit cultural en infants i joves, un projecte que us explicarem més endavant en aquesta segona part d'aquesta sessió.

Començarem pel projecte de la foneria i, per donar context, us voldria explicar una mica també quines són les línies d'actuació de la direcció general.

Per nosaltres, quan parlem de cultura digital parlem de les creacions, les produccions i les manifestacions culturals i artístiques on el món digital i la tecnologia tenen un paper destacat, projectes que no existirien sense la tecnologia.

Abordem les interseccions entre llenguatges artístics tradicionals i les eines del món digital que donen com a resultat mutacions innovadores. Això sovint ens pregunten de què parlem quan parlem de cultura digital i ens agrada molt treure aquesta imatge que també segurament properament haurem d'actualitzar, perquè és un món que

evoluciona molt ràpidament, però sí que dóna una idea. També el mateix format de la imatge, que és mòbil, ens dóna aquesta idea de món en constant moviment i, per tant, també de constant redefinició.

Tot i aquesta redefinició constant i aquest moviment constant, sí que vam ser de seguida conscients que feia falta una planificació, uns objectius estratègics que ens permetés monitoritzar i fer possible totes les actuacions que ens pensàvem que calia sobretot amb una direcció general nova i amb una línia nova que es posava en marxa en aquell moment.

Vam treballar, vam reunir els diferents actors del sector, vam fer una sèrie de trobades de feina i això ens va portar a l'elaboració d'un pla de cultura digital 2026, que és el que ens marca el camí i el full de ruta de l'activitat.

No m'estendré massa en el pla de cultura digital, aquí tenen un codi QR per si se'l volen descarregar o si volem que en un altre moment el comentem.

Sí que vam veure que la manera d'organitzar les actuacions era en base a cinc àmbits.

Primer eren els ecosistemes creatius digitals, i això tant parlem de fomentar l'aparició, el creixement, la conciliació del que són l'ecosistema en si, enfortir la representació, l'empoderament dels artistes a centres de formació, etcètera. La creació i producció, que és posar el focus en la gent que està fent creació, en els creatius i creatives digitals i posicionar llavors la cultura digital com un sector tractor en la innovació de la cultura catalana. La professionalització i el talent, com millorar, com trobar la creació d'aquest talent i com fomentar-ne la professionalització per tenir uns projectes que siguin més forts i més sostenibles en el temps. La sensibilització del coneixement, i aquí estem parlant del coneixement i el reconeixement per part de la ciutadania, monitoritzar tendències i bones pràctiques d'aplicació per projectes culturals. I, finalment, un punt, un eix, que ja és el que ens porta avui aquí, que és el de la foneria de canons, que és, a més a més, un eix que es relaciona i que conviu i que veu de tots els altres que hem explicat.

Primer posarem una mica de context. No sé si es veu molt bé, però hem intentat posar en un mapa on és la foneria, un edifici que és a Rambles, 2, amb cantonada amb la plaça de la Pau, al final de tot de la Rambles, que fins i tot gent que treballa

al Departament de Cultura de tota la vida, que són quatre números més amunt, desconeixien, perquè realment és un edifici que fins ara era com bastant desconegut.

Us explicarem una mica d'història, que sempre va bé. A mitjans del segle XVI, per ordre de l'emperador Carles, es va establir una foneria real de canons. En aquell moment, de canons i campanes, es va posar a la Rambla de Sant Josep. Cap al segle XVIII es va traslladar a la ubicació actual, a la Rambla de Santa Mònica. El 1844, el banquer i polític Manuel Girona va fundar el Banc de Barcelona i el 1858 el va traslladar a aquest edifici, que li deien dels Afinos, que havia comprat el Ministeri de la Guerra, per tant era un edifici que havia tingut un ús militar. I després que un arquitecte que es diu Josep Oriol Mestre fes una reforma, que és el que dona l'aparença que coneixem actualment. El Banc de Barcelona va fer fallida el 1920 i l'edifici es va reconvertir una altra vegada en museus militars, el darrere dels quals va ser la instal·lació d'una farmàcia. Aquesta imatge de la farmàcia militar era la que et rebia quan obries la porta de la foneria fins fa molt poc, i oficines i habitatges que fins a finals del segle XX van ser el que van ocupar aquest edifici. Per tant, és un edifici que porta més de vint anys en desús i que amb aquest projecte volem recuperar per posar-lo a disposició de la ciutadania, dels artistes, dels estudiants, recercaires, gestors culturals, espais i associacions del barri i professionals de la creació artística.

La disposició d'un espai físic de referència nacional i amb ambició d'impacte social, cultural i internacional ens ha d'ajudar a situar la creació digital en peu d'igualtat al que són la resta de creacions i de sectors culturals, amb la convicció que la creativitat artística amb component tecnològic és un àmbit real, de present i de futur.

Us explicaré el contingut del projecte ara i, per tant, per veure una mica què és el que estem pensant, què és el que estem projectant i en què estem treballant per aquest nou equipament cultural del país.

Com en qualsevol altre projecte -se'ns ha clavat, no? He tocat alguna cosa?... Ara sí. Com en qualsevol altre projecte, o com a mínim és una manera de funcionar que nosaltres tenim habitual, abans de fer qualsevol moviment mirem quins són els referents, què és el que ja existeix, quines són les bones pràctiques que hi ha en

altres llocs i, per tant, vam fer un estudi de centres culturals d'ús similar arreu del món.

Vam estudiar tant l'oferta com la programació, les línies de treball, l'orientació d'equipaments, com la que té l'IRI de París, el MEET de Milà, el ZKM de Karlsruhe, l'Elektra de Montreal, en fi, vam fer, aquests són només uns quants, vam fer un gran estudi per veure quins eren els punts forts de cadascun d'aquests i què era el que això podíem aplicar en el nostre projecte, el millor de cadascun d'aquestes propostes. Quines eren les seves fortaleces per saber quines eren les característiques que volíem tenir en el nostre projecte, també perquè formés part, després, d'aquest circuit internacional d'equipaments.

I volia fer un comentari també en relació amb el que havia dit abans en Pere Almeda, que aquest reconeixement que volem per aquest equipament és un reconeixement que ja estan tenint la gent que fa creació amb eines digitals i amb tecnologia aquí, que ara en aquests moments formen part de grans exposicions a París, el dia d'avui tenim el Fontcoberta i els Playmots#, per exemple, a París. Fa poc estava l'Alba Corral i la Mònica Riquis està a Colòmbia. Vull dir que constantment hi ha creatius d'aquesta tecnologia arreu del món i pensem que cal un centre que estigui a l'alçada de la seva activitat.

Llavors, a partir d'aquest estudi vam començar a concretar quins eren els objectius estratègics que volíem que donés resposta aquest centre. I us els detallo, són aquests tres que surten aquí. Primer, el que us dèiem, que hi hagués un lloc físic de referència, tant per a la ciutadania com per als professionals; que fos un espai que donés a aquests professionals tant espai físic com eines, com xarxa, que promogués, potenciés la creació digital i que estigués connectat amb tots els esdeveniments, centres formatius, formés part d'aquesta xarxa que ja existeix i que impactés en la dimensió cultural, tant propera com en tot el país.

Per tant, per poder tirar això endavant ens hem proposat tres eixos de treball: l'exhibició, la mediació i el suport a la creació i als ecosistemes creatius.

Pel que fa a l'exhibició, el que volem és que sigui un centre adreçat al gran públic, volem democratitzar-ne l'accés, aprofitant també que està en un espai molt especial i molt estratègic, que hi hagi exposicions d'artistes de referència; que també sigui la

plataforma que doni visibilitat als artistes catalans i que tot això, com us dèiem abans, serveixi per potenciar aquesta posició de Catalunya en un circuit internacional d'exhibició d'art digital. Amb l'eix de la mediació el que volem és posar en marxa un equipament que connecti la cultura digital amb l'entorn i que treballi amb diferents col·lectius per garantir també una diversitat de perspectives. Això també és un tema que més endavant parlarem de tot el tema dels drets culturals, l'estem treballant molt des del Departament de Cultura, com sabeu, i realment per nosaltres és molt important. Volem treballar i facilitar l'accés en aquest centre, tant a escoles com a entitats socials, associacions, etcètera. Fomentar aquesta interacció entre artistes, però també dels artistes amb tots aquests contextos diferents per aquesta part transformadora que tenen cap a una banda i cap a l'altra.

També una cosa que ens interessa molt és que sigui un lloc de referència, de suport i de col·laboració tant amb el món cultural com amb les administracions públiques per aquells moments en què ens hem trobat preguntes i consultes sobre com poder fer créixer la presència de la cultura digital arreu del territori en les diverses programacions.

I, finalment, aquest eix dedicat al suport a la creació i als ecosistemes creatius digitals que volem, com us dèiem abans, que els artistes trobin en aquest espai eines tecnològiques, que trobin recursos, que sigui un lloc també on es trobin entre ells i que es trobin amb tecnòlegs, que es trobin amb gent de diferents procedències, diferents disciplines, perquè tot això sabem que acaba aportant a la consolidació de millors projectes.

Us explicarem una mica això com funciona, ara que ja hem explicat què és el que volem i com ho volem, ara ho posarem a dintre del plano de l'edifici. Veieu que aquí hi ha dos colors. Aquest edifici té dues portes. Té una porta, no sé si s'ha de dir principal o potser és la façana que es veu més, que és la de la plaça de la Pau, i té una façana lateral a la Rambla 2. És un edifici de 3.380 metres quadrats que treballarem sota aquestes dues dimensions, lligat una mica a aquesta entrada de les dues portes, la part de l'exhibició oberta a públic i l'espai per a professionals per donar suport a la creació.

Les dues plantes inferiors, que són la planta baixa i la planta claustre -noms provisionals, estem mirant com li donem noms, perquè nosaltres mateixes hem tingut aquí alguns *lios*-, serien les dedicades a la part expositiva.

La planta baixa, està prevista que una planta que es va crear *a posteriori* després, quan van entrar la segona vegada les oficines i la farmàcia militar, es va crear una mena d'entreplanta. Això està previst que es tiri i que llavors es recuperin els vuit metres d'alçada originals de quan hi havia el banc, i això ens donarà una flexibilitat i una capacitat de poder fer no només exposicions de gran format, que és una cosa que volem, sinó també actuacions en directe d'altres disciplines artístiques que ens agradaria que tinguessin cabuda aquí, a més de l'organització d'actes públics, de presentacions, etcètera. Ens agradaria que fos un espai on tota aquella creació artística amb tecnologia tingués un espai on poder-se ensenyar.

La planta claustre, que és la justa superior on està a sota d'aquesta lluernia, la previsió és que, a més a més de continuar l'espai expositiu de la planta de baix, s'hi trobi una sala polivalent tecnificada per poder fer diverses accions i actes, i un espai immersiu que tant pugui estar a disposició dels visitants com a disposició dels creadors. En aquesta planta, la idea és fer activitats obertes a tots els públics, tant formació com tallers familiars, com xerrades divulgatives, etcètera.

També hi ha un tema que després us ho explicaré, que estem treballant molt ja amb tots els sectors i ells ens estan dient què és el que necessiten i en aquestes converses i aquestes necessitats ens estan sortint, per exemple, la necessitat per part de les universitats i els centres formatius de tenir algun espai on poder ensenyar i testar aquells projectes que estan sortint dels treballs propis dels centres formatius.

Volem que el públic pugui venir aquí, pugui experimentar, pugui entrar en contacte amb les obres i també amb la gent que està creant aquestes obres.

Per tant, aquestes dues plantes —no cal que et belluguis— eren les adreçades més a la part expositiva i les dues superiors són les que estan adreçades a la part professional, en el suport a la creació. I aquí sí dir que també són espais que tenen una alçada diferent i tenen un format diferent i, per tant, aquí sí que hi haurà espais polivalents, aules, espais de reunions, trobades professionals, tallers, laboratoris. Abans parlàvem d'espais de residència, tot això amb el màxim possible de dotació

tecnològica i, a més, serà el lloc, evidentment, on hi haurà les oficines, però volem que també sigui un espai en què tots els professionals trobin aquells recursos i aquella col·laboració que necessiten per fer les seves creacions.

Tot això coincideix amb uns impactes que volem en diferents punts. Volem que tot aquest treball impacti tant en la part cultural, per consolidar, com us deia, la cultura digital i fer de la foneria l'element motor; que impacti en l'ecosistema, per tant, que formi part de la xarxa d'esdeveniments, de centres d'art, que ja tenen, ja hi ha un centre d'art que ja està treballant, d'alguna manera, amb l'art digital i que serveixi com a centre motor de connexió territorial i, alhora, entrar amb força amb els circuits internacionals, com us dèiem, per captar l'interès pel nostre talent i aprofitar tota aquesta gran plataforma.

I, finalment, com us havíem explicat abans, l'impacte social. Des del mateix naixement del projecte vam ser molt conscients, sobretot, arran de la relació amb el teixit associatiu de Ciutat Vella i, en concret, dels barris del Raval i del Gòtic, que no podíem crear allà un edifici, un centre que no estigués dialogant amb l'entorn més proper. Hem tingut converses amb totes les associacions, amb els veïns, els hem explicat què és el que volíem, quin era l'objectiu d'aquest centre. De fet, aquesta setmana continuem tenint aquestes reunions i aquestes converses, perquè pensem que han de fluir i han de tenir una connexió contínua.

També, com us dèiem, treballar amb la mà dels artistes, de les associacions i de la resta d'equipaments per poder fer el centre el més útil possible.

Finalment, us deixo quatre reflexions que a nosaltres ens han estat marcant en el moment de definir el projecte. La primera és que tenim una certa obsessió en què volem que sigui un centre d'innovació i la innovació és molt difícil fixar-la. Deixa de ser innovació en el moment que la fixes. Per tant, el que volem és que sigui un equipament que sigui no només polivalent, sinó que sigui fluid, que pugui anar movent-se conforme la realitat de la tecnologia i de la creació ens ho demana.

Per tant, ara estem treballant o venim de treballar i estem continuant treballant un projecte, però aquest projecte segur que anirà mutant fins al dia de l'obertura de l'espai.

El mateix, us deia que us he parlat bastant de les converses que estem tenint amb els artistes, etcètera, i això també volem que continuï sent.

Després, que tota aquesta part de dotació i de què és el que ha d'haver-hi a l'espai, què és el que ha d'haver-hi en aquestes plantes superiors, volem que respongui molt a aquestes necessitats.

Després que volem, també, no volem fer un equipament que sigui redundant. Mentre nosaltres hem estat desenvolupant aquest projecte, algun altre equipament o alguna altra institució ha anat creant algunes parts o alguns treballs que podrien haver estat part de la foneria. Evidentment, el que volem és completar, el que volem és que tot sigui el més fort possible, no aixafar o no redundar en allò que ja existeix.

I, finalment, convocarem la direcció de l'equipament per tal d'aglutinar tant la gestió de la part artística com de la gestió de la part exhibitiva, amb prou temps com perquè es puguin veure ja els resultats en el moment de l'obertura.

Fins aquí és tot el que us he explicat una mica de quin ha de ser el contingut o com estem nosaltres veient què és el que hi anirà dintre.

Acabo explicant-vos el projecte arquitectònic, que és una mica com més diria dur, no? Fa dos anys explicàvem que començava el procés de rehabilitació, amb un pressupost de dotze milions d'euros.

Les obres de reforma de l'edifici es divideixen en dues fases. La reforma de la façana era de l'interior. Si heu passat per les Rambles, haureu vist que la façana ja està rehabilitada. Aquí he posat un parell d'imatges de quan teníem la lona que ja feia saber que allà dintre s'estava treballant en aquest centre de cultura digital. Ara aquesta lona ja no hi és i ja es veu la façana amb tota la seva llum i tota la seva bellesa. Per tant, la part exterior ja està resolta.

La part interior, us explico les actuacions que hem fet. Hem fet la redacció del primer pla funcional, amb unes previsions mínimes de continguts i voluntats del projecte, que això va ser el setembre del 2023. L'informe d'impacte econòmic i social per part del Departament d'Economia i Finances, el desembre del 2023, i finalment la licitació i l'adjudicació del contracte per a l'elaboració del projecte i la direcció de les obres, que va ser el novembre del 2024.

Actualment, l'estudi d'arquitectura que va rebre l'encàrrec, que és l'estudi Arc Arquitectes de Sabadell, es troba acabant de redactar el projecte de rehabilitació, la presentació del qual s'allargarà fins a mitjans del 2026, seguint els requeriments relacionats amb l'observació del valor patrimonial de l'edifici. Per tant, la previsió és que les obres es comencin a executar abans que acabi 2026 i finalitzin a començament de 2028. Per tant, que preveiem la inauguració -digueu-nos, positives-, també us he de dir que jo cada vegada que explico aquestes dates sempre penso que serà sis mesos abans, i en fi, esperem el primer trimestre del 2028 estar inaugurant, ens faria molta il·lusió que, a més a més, sigui com us deia, amb una gran exposició.

Fins ara, com us he dit, hem estat vetllant per tirar endavant fins i tot amb totes aquestes ganes d'escurçar terminis per empènyer el projecte i per complir el calendari. Sí que hi ha una cosa que jo crec que, a més a més, és molt definitòria de com funcionem en la nostra direcció general, que és..., anava a dir de poca paciència o de molta pressa o de moltes ganes de fer coses i, per tant, no esperarem ni estem esperant obrir l'edifici a fer les coses que pensem, els continguts, els diners de treball, els convenis, etcètera, continguts que hi han d'anar dintre.

Estem parlant amb altres entitats, amb institucions, amb altres equipaments per poder ja començar a fer coses fora d'allà, que ja tinguin aquest flaire, aquest aroma foneria.

També estem fent un estudi comparatiu, com us deia, com aquell que vam fer pel principi de tot, per crear una foneria virtual. Ens agradaria que fos alguna cosa més que una pura pàgina web i tampoc ens agradaria que fos només la visita virtual del que hi ha dintre. Volem una altra cosa i estem fent un estudi comparatiu per veure quins són aquells formats que ens sorprenguin a nosaltres mateixes per poder fer alguna cosa que sigui el màxim trencadora.

A Catalunya tenim un talent i tenim uns ecosistemes, tenim una creació, però també tenim uns equipaments, tenim uns festivals, tenim unes associacions que són de primer ordre i volem aprofitar aquesta oportunitat de tenir aquest equipament per posar-lo a disposició de tota aquesta gent i que se'l senti seu, que senti que és el lloc on han d'anar a treballar, que sigui el lloc que el representa i us asseguro que

no el desaprofitarem, perquè per nosaltres realment és un canvi en com Catalunya pot ser percebuda. Tot el que és la innovació en cultura i tot el que és la cultura digital pensem que el país s'ho mereix.

I fins aquí la part dedicada a la foneria, que espero que després amb les vostres preguntes acabem de concretar aquells dubtes que teníem.

Ara ve un salt bastant *plot twist*, eh? Un canvi bastant. Quan es va crear la direcció general, sota l'àmbit competencial es va incloure l'encàrrec de desenvolupar una línia per enfortir un tema que, a més a més en la compareixença anterior també s'ha vist que és important, enfortir la presència de la xarxa i la cultura en l'entorn educatiu.

Vam estar fent un temps d'anàlisi, vam estar treballant molt, colze amb colze, amb el Departament d'Educació i vam veure que la millor manera que això funcionés i que realment fos útil -tornem a les mateixes paraules mantra-, que fos útil, que fos pràctic i que no trepitgés res que existís, sinó que trobés aquest punt necessari, era aconseguir un equip de gent que tingués una mica els dos coneixements, les dues aptituds i les dues passions, diria gairebé, quan parlem d'aquests dos temes i, per tant, que siguin gent de cultura i educació, i per això vam crear un programa temporal amb un nom que us he de dir que sembla mentida com de dolentes som amb el *naming*: Programa temporal per a la millora de la presència de la xarxa i la cultura a l'educació. D'acord, la propera vegada posem un nom més curt.

Aquest és un projecte que estem treballant, com us dèiem, entre el Departament de Cultura i el Departament d'Educació i de Formació Professional. Faig un espòiler - en Sergi em matarà-, de fet, fa sis mesos que l'equip sencer està treballant-hi, ell us ho explicarà tot això molt bé. Jo vull dir que ens sentim molt felices i molt orgulloses de tota la feina que s'ha fet en aquests últims sis mesos en què l'equip està treballant a fons. Em sembla que realment, si tot això és el que ha passat en aquest temps, segur que serà un projecte que serà molt transformador amb tot allò que pensàvem que feia molta falta i que crec que tindrà molts bons resultats, que no seran els últims perquè és un tema infinit.

Però, en fi, deixo de fer espòilers i li deixo la paraula al Sergi Díaz, que és el director del programa i us ho explicarà millor que jo.

El president

Gràcies. Doncs, endavant el senyor Sergi Díaz, director del programa temporal.

Sergi Díaz (director del Programa temporal per a la millora de la presència de la xarxa i la cultura a l'educació)

Molt bé, moltes gràcies també per la possibilitat de comparèixer i explicar l'estat de la qüestió del programa.

Abans de res, i agraint també les paraules de la directora general, de la Marisol López, i intentarem, durant aquest temps en què puguem desenvolupar el programa, estar a l'alçada i poder-lo posar al lloc que li pertocaria.

Sobretot, volia començar posant una mica de context, recordant que aquest programa va ser aprovat per acord de Govern el 13 de febrer del 2024 a iniciativa de dos departaments, com comentava la directora general, i va ser concebut, sobretot, jo crec, com una eina fonamental per fer possible el reconeixement i exercici dels drets culturals.

Per què ho diem això? Perquè la vinculació entre cultura i educació és bàsica perquè els infants i adolescents puguin prendre consciència del seu dret a accedir a la cultura i no només a accedir, sinó a expressar-se en societat a través dels llenguatges artístics.

Per això és important que, com a mínim, inicialment, sobretot, ens dediquem i ens focalitzem molt en el que és l'educació obligatòria, a primària i secundària, perquè és la forma d'arribar a tota la diversitat de l'alumnat que avui trobem a les aules de Catalunya.

A més, és molt necessari prendre consciència que des de la cultura i les arts s'han d'intentar que estiguin ben situades en l'estructura de l'actual currículum educatiu, ja que també són una eina per assolir les competències educatives i els aprenentatges fonamentals, ja sigui l'expressió oral i escrita, el càlcul matemàtic o el pensament científic.

De fet, els projectes culturals i artístics que s'impulsen per part de diferents agents culturals són fonamentals per promoure la integració i connexió de sabers diversos així com per dissenyar situacions reals d'aprenentatge, que és l'estructura en la qual es basa l'actual sistema educatiu.

També cal recordar que el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, el Conca, que també té entre les seves prioritats reforçar aquests vincles entre arts i educació, en el primer Fòrum de les arts a l'educació, que va organitzar l'any 2022, ja va formular un seguit de recomanacions algunes de les quals aquest programa intenta recollir.

Per això, quan al passat mes d'octubre del 2024, el Conca va organitzar la segona edició d'aquest Fòrum de les arts per a l'educació es va plantejar fer la presentació pública del programa al costat d'altres models de països europeus que estan fent una aposta en la mateixa direcció, com ara és el cas del programa EAC, que s'està desenvolupant a tot el territori francès, o el Pla Nacional das Artes, a Portugal.

Tornant a l'acord de Govern constitutiu d'aquest programa, cal recordar els seus objectius principals que són: desenvolupar les actuacions necessàries per enfortir la capacitat dels centres educatius per a l'accés a la cultura dels infants i joves; facilitar la connexió entre professionals de la cultura i de l'educació; identificar, recollir i generar recursos pedagògics a disposició del professorat per a potenciar la integració dels ensenyaments artístics i culturals en totes les etapes escolars, i desenvolupar les accions necessàries per a potenciar els programes culturals adequats per a una millor presència de l'ensenyament artístic i cultural en centres educatius i activitats extraescolars, situats sobretot en indrets d'especial vulnerabilitat social; i, per últim, garantir la democratització de propostes artístiques i culturals a tot el territori mitjançant la presència del programa a tots els serveis territorials del Departament d'Educació.

I és precisament aquest darrer objectiu que contemplava l'acord el primer que s'ha dut a terme. Des del passat mes de desembre del 2024, el programa ja compta amb un equip d'onze especialistes en la gestió i mediació cultural i amb experiència en projectes educatius, i vull agrair sobretot de manera molt intensa la feina que han fet totes aquestes persones, tot aquest equip en aquests sis mesos, per desplegar el programa amb la major eficiència i celeritat possible.

Aquestes onze persones que contracta el Departament de Cultura estan ubicades a cadascun dels serveis territorials d'Educació de Catalunya. També en paral·lel a la contractació d'aquests professionals, i per intentar treballar de manera transversal entre els Departaments de Cultura i el Departament d'Educació i Formació

Professional, s'han establert espais de coordinació i seguiment periòdics del programa a diferents nivells, tant a nivell de les mateixes conselleres, les honorables senyores Ester Niubó i Sònia Hernández, com a nivell de secretaris generals, direccions generals i personal tècnic dels dos departaments. Tot això està permetent unificar dinàmiques de treball i consensuar criteris i objectius comuns.

Quines són les funcions que han de desenvolupar aquestes persones? En primer lloc -de fet, ja ho han estat fent durant aquests sis mesos- és detectar i conèixer quins són els projectes que estan duent a terme a cada territori.

En segon lloc, articular, coordinar els diferents agents que intervenen en el desenvolupament de les propostes artístiques als centres educatius.

En tercer lloc, estendre als territoris les bones pràctiques i experiències d'èxit. També impulsar nous projectes i fer seguiment dels que s'estiguin portant a terme, així com avaluar el seu impacte.

Un cop aquest equip d'onze persones es van ubicar als seus respectius territoris, la primera feina que se'ns va encarregar va ser elaborar una diagnosi per detectar i analitzar la realitat quant a projectes artístics i culturals que existien als centres educatius de tota Catalunya. Es va fer una anàlisi de tot el que estava portant a terme, tant el Departament d'Educació i Formació Professional, el mateix Departament de Cultura, però també -i això és molt important remarcar-ho- el que s'està fent des de les diferents diputacions, consells comarcals, ajuntaments, també des dels equipaments -museus, centres d'art, teatres, centres culturals, tota la xarxa d'equipaments culturals que hi ha a tot el territori català-, així com també des de fundacions, entitats, associacions locals, o bé per iniciativa dels propis centres educatius.

Es van realitzar més de tres-centes cinquanta reunions amb responsables de serveis educatius, representants d'administracions locals i responsables d'equipaments i entitats culturals de tot el territori català.

També es va disposar de les grans facilitats pel Departament d'Educació i Formació Professional corresponent a les pràctiques i projectes artístics i culturals que recullen les memòries de les programacions generals anuals de tots els centres educatius, sobretot aquelles activitats fetes en els darrers tres cursos escolars. Era la manera

de poder posar la informació de totes les escoles i instituts de Catalunya quant allò que es referia al desenvolupament de projectes culturals i artístics.

Aquestes dades ens poden confirmar com més d'un cinquanta per cent dels centres educatius han participat en algun projecte o pràctica artística durant els darrers dos cursos.

Tota aquesta informació és el que ens ha permès tenir una radiografia força aproximada de quines propostes s'estan portant a terme, tant a escoles, instituts públics i concertats, i no només saber quins projectes s'estan portant a terme, sinó quins agents artístics estan implicats. Per tant, es tractava no només de conèixer què s'està fent i qui ho està fent, sinó també com s'està fent. I això és important tenir-ho en compte.

Voldria compartir amb tots vostès algunes dades rellevants d'aquesta diagnosi que pensem que és interessant tenir en compte, com ara, en primer lloc, les dades. El que ens han aportat és confirmar un cert desequilibri territorial a segons quines zones de Catalunya. Es pot comprovar com a territoris com Terres de l'Ebre, Lleida, Alt Pirineu, hi ha un nivell de propostes inferior respecte, per exemple, al Vallès Oriental, Maresme. Aquesta situació ve donada per diferents motius, òbviament, entre d'altres, en aquests territoris hi ha una menor oferta i densitat d'equipaments i densitat cultural. I també per una major complexitat en la mobilitat de l'alumnat per accedir a projectes artistes i culturals.

Una segona qüestió que també és necessària i interessant remarcar és la importància de la implicació de les institucions locals i els # en bona part dels projectes que es porten a terme. És determinant la implicació d'ajuntaments i equipaments municipals, però també de diputacions i consells comarcals, així com d'entitats i agents privats per impulsar aquests projectes en els territoris.

Una tercera qüestió, que tampoc ens ha de sorprendre, és la major presència de determinats llenguatges i pràctiques artístiques, com la música, per exemple, respecte les arts escèniques o les arts visuals i audiovisuals. El fet que l'especialista de música sigui una figura present a tots els centres educatius també facilita que es puguin portar a terme un major nombre d'aquest tipus de projectes. És un fet que no passa amb altres llenguatges artístics.

I, finalment, també les etapes educatives. És constata que a primària és més habitual la incorporació de més propostes de caràcter artístic i cultural per la flexibilitat inherent i la capacitat de treballar la integració d'àmbits, matèries i disciplines diverses, cosa que a secundària és una mica més complexa de portar a terme.

A partir d'aquesta diagnosi i aquestes radiografies, hem pogut elaborar un pla de treball per identificar tant territoris prioritaris on intervenir com mancances generals a resoldre.

Algunes de les accions que estem començant a posar en marxa. En primer lloc, intentar consolidar les bones pràctiques i experiències d'èxit que s'estiguin portant a terme en un territori i, si és possible, estendre-les a altres zones del país. En segon lloc, impulsar nous projectes a territoris amb més mancances i desigualtats. En tercer lloc, establir espais territorials de coordinació entre els agents culturals i els centres educatius per compartir criteris, objectius, formes de fer conjunts. I, finalment, posar en marxa nous mecanismes de suport als agents culturals i als centres educatius per desenvolupar més i millors projectes.

Posarem alguns exemples il·lustratius de tot això. Per exemple, en el cas de consolidar bones pràctiques promogudes des dels mateixos territoris, es poden assenyalar només algunes propostes a títol d'exemple. A l'Alt Pirineu i Aran, per exemple, s'està treballant un projecte que vincula biblioteques i centres educatius per tal de fomentar la lectura i el coneixement de la literatura de temàtica pirinenca entre l'alumnat de primària i secundària. Al Barcelonès, la tasca impulsada per l'Ajuntament de l'Hospitalet amb el projecte Fem tàndem és un exemple de com treballar conjuntament centres educatius i equipaments culturals. I això pot servir d'exemple de com plantejar aquest treball conjunt a altres municipis de Catalunya.

A Barcelona Ciutat, programes com el Residència, que promou la presència d'artistes per fer un procés de creació artística amb l'alumnat d'instituts de secundària, o el programa Caixa d'eines de projectes artístics a centres educatius a barris vulnerables, dins del marc del Pla de barris, són també una referència de propostes amb un fort impacte educatiu i social. O a la Catalunya Central, a Osona i el Bages, com a entitats expertes en l'àmbit de les arts visuals són una inspiració de com fer formació a docents i portar a terme projectes de qualitat en l'àmbit de les

arts visuals contemporànies. A Girona, la iniciativa de l'Ajuntament d'Olot de poder unificar les àrees de cultura i educació i disposar d'un pla específic de cultura i educació és també un fet a estendre. I, finalment, per posar alguns exemples, al Penedès, iniciatives com el JOVERd, que està servint perquè l'alumnat de secundària conegui i es vinculi amb el món casteller.

Són només alguns dels molts exemples que podem trobar a tot el territori català que cal consolidar i, en el cas que sigui factible, promoure la seva extensió a altres territoris.

També és necessari posar en valor la funció, i cada vegada més àmplia, de moltes escoles de música i arts, en molts casos municipals, però no només, que en molts municipis també estan col·laborant amb centres educatius dins de l'horari electiu.

De forma complementària a totes aquestes iniciatives locals que hem detectat i que cal reforçar i consolidar, també s'han de promoure nous projectes. I, per fer-ho, cal començar per descentralitzar propostes que fins ara només tenien lloc a Barcelona ciutat. Per exemple, el compromís dels plans d'equipaments culturals nacionals per estendre la seva activitat pel conjunt del territori ja comença a ser un fet.

De cara al curs 25-26, el Teatre de Liceu desplegarà el projecte Petit Liceu, un projecte d'arts escèniques per a l'alumnat de primària a tots els centres educatius de l'Alt Urgell, a la demarcació de l'Alt Pirineu. La proposta de Mapadeball, liderada pel Mercat de les Flors, s'ampliarà fins a portar-se a terme a catorze municipis de tot Catalunya, incloent Lleida i Tortosa, i arribarà a més de setanta instituts. El Cantània de l'Auditori, que és un projecte amb una llarga trajectòria, ja implicarà a més de 35.000 alumnes.

En la mateixa línia, i donant prioritat als territoris amb més propostes, s'oferiran nous projectes per part del Departament de Cultura amb un doble objectiu. És a dir, s'impulsaran noves propostes inèdites, de ser-ho, i que tindran l'objectiu, sobretot, de posar en valor el patrimoni català i assolir la millora educativa en aquelles qüestions claus, com ara l'expressió oral i escrita i l'ús de la llengua catalana. Un exemple és el programa educatiu del projecte Els Ulls de la Història, impulsat per l'Agència Catalana del Patrimoni del Departament de Cultura, a partir de la digitalització d'alguns dels principals monuments del país. Aquest recurs educatiu,

de realitat immersiva, arribarà a més de vuitanta centres educatius de secundària, durant el curs 25-26.

De la mateixa manera, es portarà endavant una nova proposta basada en el patrimoni cultural oral dels diferents territoris de Catalunya, des de les jotes de les Terres de l'Ebre, passant per les rondalles i la glossa, o la versió urbana com el rap i el *poetry slam*, amb l'objectiu de promoure l'expressió oral i l'ús de la llengua catalana entre l'alumnat de primària i secundària.

Finalment, també cal afegir i complementar la intervenció que ha fet abans el director de la Institució de Lletres Catalanes, la tasca que està fent la institució amb programes i projectes com ara Totes les veus o Lletres a les aules, que permetrà conèixer de primera mà a bona part dels escriptors i autors catalans a més de nou-cents centres educatius de tot Catalunya durant el curs 25-26.

Al costat d'aquestes mesures, també cal afegir les que impulsa directament el Departament d'Educació i Formació Professional, a través de programes d'innovació educativa que es fonamenten en les arts i la cultura. El programa Ara Art, que vincula durant tres anys un centre educatiu amb un agent cultural propera. O el Cor Arts, o la trobada de corals d'educació primària i secundària, que són propostes consolidades i amb un impacte molt elevat als centres educatius de tot el territori català.

Ens deixem d'esmentar altres propostes que es portaran a terme, però allò important no és fer un llistat exhaustiu, sinó reconèixer la intenció que hi ha al darrere de totes aquestes accions.

També, a un altre nivell, estem treballant per aquelles taules de coordinació entre els agents culturals i educatius als diferents territoris catalans. Això s'està promovent mitjançant les xarxes territorials de museus, la de teatres i espais escènics i musicals, o la xarxa territorial d'espais d'arts visuals, que el que volem és que desenvolupin més programes educatius a banda dels que ja s'estaven fent.

I, finalment, i ja per anar acabant, també estem posant en marxa nous mecanismes de suport en forma de línies d'ajuts i subvencions. Per un costat, una línia de suport a ajuntaments i consells comarcals per desenvolupar programes de cultura i educació. Properament, també s'obrirà una nova línia d'ajuts gestionada pel

Departament de Cultura i dotada amb fons del Ministerio de Cultura que s'adreçarà a entitats, ateneus, fundacions, cooperatives i empreses per desenvolupar projectes artístics nous i innovadors a centres educatius de Catalunya. En aquest cas, tindran prioritats projectes que es portin a terme a escoles de zones rurals i baixa densitat de població, o a barris de ciutats amb un menor nivell de renda.

I, finalment, cal esmentar la línia d'ajuts del Institut Català de les Empreses Culturals, per tal que entitats especialitzades en el llenguatge audiovisual portin a terme projectes a centres educatius.

En total, podem afirmar que des del Departament de Cultura s'estan mobilitzant més de 2,2 milions d'euros en ajuts a ajuntaments, consells comarcals, entitats i empreses per desenvolupar projectes culturals i artístics a escoles i instituts.

Per últim, i aquest ja seria el darrer punt de les diferents mesures que estem portant a terme, s'està posant molt l'accent en la formació adreçada tant a docents com a tècnics de serveis educatius. De cara al curs 25-26, s'oferirà un catàleg de formacions per tal que professors i professores, ja siguin especialistes en música audiovisual com no especialistes -i això és important tenir-ho en compte, com volem que les arts i la cultura estiguin presents més enllà de les matèries obligatòries-, puguin incorporar les arts a les diferents matèries educatives. I també s'oferiran formacions a entitats culturals per tal que puguin conèixer més en detall el funcionament del sistema educatiu i les seves prioritats i perquè puguin adaptar millor les seves propostes a les necessitats que tenen les escoles i els instituts.

Per tant, i per finalitzar, el programa s'ha començat a desplegar a tot el territori a partir del treball transversal entre els dos departaments. Les diagnosi elaborades a cada territori han permès detectar tot el que s'està desenvolupant a tot Catalunya i aquestes ofereixen un aspecte positiu, com és la diversitat i quantitat d'iniciatives que es duen a terme, moltes d'elles amb la implicació directa d'administracions i entitats locals.

Però també cal tenir en compte que existeix un desequilibri territorial al qual cal donar resposta. I per donar resposta a aquestes mancances cal impulsar noves iniciatives en aquests territoris amb més necessitats; descentralitzar projectes educatius de

grans equipaments i donar suport a les iniciatives, tant públiques com associatives i privades dels diferents territoris.

I sobretot, el que s'hagi de portar a terme s'ha de fer partint de dues premisses fonamentals. Cal assumir des del sector artístic i cultural una corresponsabilitat ferma respecte l'assoliment dels principals reptes del sistema educatiu. Els reptes principals que té el sistema educatiu són coses de tots i totes, i no només del Departament d'Educació, i des de l'àmbit artístic i cultural també s'ha de treballar per assolir aquesta millora educativa.

I en segon lloc, i com dèiem al principi, en parlar de drets culturals, la vinculació entre cultura i educació és fonamental. Els infants i adolescents han de prendre consciència del seu dret a accedir i participar culturalment a la societat. Poder exercir-los a l'aula és el primer pas perquè el puguin reivindicar i exercir fora d'ella. I aquesta és una de les principals fites d'aquest programa.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies a tots dos.

Susanna Segovia Sánchez

Sí, president. Perdó, per excusar-me, perquè hauré de marxar, perquè tenim l'intergrup de Drets Socials i Reproductius ara a dos quarts.

Disculpin

El president

Gràcies, diputada. Doncs, com han demanat les compareixences el Grup d'Esquerra i el Grup del Socialistes i Units per Avançar, si els sembla, comencen vostès, la senyora Gisela, diputada, i després Esquerra, després Junts i ja fem. Endavant, per un màxim de cinc minuts.

Gisela Navarro Fuster

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies, senyora López, senyor Díaz; moltes gràcies per l'explicació tan detallada i també pels propis projectes que han compartit vostès, per l'impuls de la millora de la presència de les arts a les escoles. Compartint

que el *naming* no fa una hora a la bondat del projecte, i també de l'actualització del projecte de la foneria.

Art i escola per nosaltres és indivisible. Una escola serà sempre més orgànica, més humana, més creativa, en definitiva més artística, si tenim present el que ens mou als éssers humans. Quan som petits i petites, cantem durant tot el dia, ballem només a escoltar qualsevol música, dibuixem sense parar, piquem a tot arreu generant sons i ritmes, i realment entenem el món a partir de manifestar accions que són artístiques. Per un nen o una nena, aprendre és un procés creatiu, per tant és il·lògic o ha estat il·lògic fins ara dissociar les arts de l'educació.

Aquest projecte persegueix evidentment educar els infants i joves en els seus drets culturals i a compartir el missatge de la importància de viure creant i consumint art, que és essencial per tenir una societat plena. Però, a més, comptant amb aquestes eines ens obren moltes finestres d'oportunitat, processos de millora que estan interconnectats.

Tothom sap que si fas teatre millores l'expressió oral i que si fas música millores les matemàtiques i un seguit de coincidències més enllà. Evidentment, hi ha diferents casos i diferents processos del neurodesenvolupament i cada persona aprèn d'una manera i a un ritme determinat. Per això és essencial respectar i construir un entorn personal d'aprenentatge. És una qüestió cabdal que ara ens està ocupant.

A tall d'exemple, jo mateixa he necessitat tota la meva vida dibuixar-ho tot per entendre-ho. Jo dibuixava les gallines del problema de les matemàtiques, aquell de si tens quatre gallines i te'n roben tres, jo necessitava dibuixar-la, o dibuixava el retrat dels autors dels llibres que llegia per recordar qui eren.

També hi ha persones que necessiten escoltar un tipus de música per poder concentrar-se i estudiar.

De grans, a la secundària o a la postobligatòria ensenyem també a l'alumnat a concretar en un document o un fet teòric, per exemple, en el treball de recerca. I aquest també és un procés creatiu, que és passar de tenir una idea sovint abstracta, o sempre abstracta, i convertir-la en un producte. Això és un procés creatiu també.

Per tant, és essencial un programa com aquest.

L'educació i les arts estan interconnectades de manera real i amb aquest tipus de projecte podrem potenciar aquesta sinergia.

Vostè també ha fet esment al desequilibri territorial pels projectes que es troben a diferents parts del territori, i és veritat que hem de garantir que tothom té el mateix accés al projecte i que té assegurades les eines pel seu correcte funcionament. I amb aquests, els professionals desplegats que vostè comentava, doncs, crec que portaran a abordar aquest aspecte.

Però també és veritat que els municipis han cregut sempre en aquesta relació poderosa de l'art i l'educació i hem d'aprendre molt, moltíssim, del que han fet fins ara, a data d'avui. La relació que els municipis han creat entre equipaments culturals i les escoles als teatres municipals, les entitats culturals, els projectes de ciutat que impregnen tota la identitat de les escoles d'aquell municipi.

Vostè ha posat uns exemples, però deixi'm ràpidament que els parli del meu municipi, que m'agrada molt, de Viladecans, amb un teatre al carrer que ha estat aquest cap de setmana, un festival amb més de trenta anys, que avui és molt més que un cap de setmana el juliol. Avui i durant tot l'any, tenim activitats educatives, una edició de Nadal, casals d'estiu de circ, companyies, sortides d'escoles, instituts i un públic exigent i expert en teatre al carrer.

Però tenim més coses, tenim la Lliga dels llibres, l'Ateneu de les Arts, l'Escola va de bolo, el Dansem junts, el Cantem junts, el Teatre de sisè, la Batukada a l'Escola, els Art Makers, l'Open Arts, el Musical de primària amb secundària, el Poetry Slam i un llarg etcètera que fa impensable separar escola d'art.

Gràcies, de veritat, per impulsar el programa, pels professionals que posen a disposició, per la formació del professorat -molt important-, i per reconèixer i posar en valor la bona tasca que s'ha fet des del món local.

I pel que fa a la foneria dels canons, evidentment és un projecte que aviat serà una realitat, i felicitem els equips dels diferents governs que han fet possible aquest equipament. És un espai que provoca, que interpel·la, que transforma i crea, però que també ubica i crea un lloc de referència molt important per tothom.

És un pas important per consolidar el mercat o l'ecosistema de l'art digital i la hibridació entre creació i el públic en general, fet que permet explorar llenguatges nous, de vegades no tan nous, perquè fa molts anys que existeixen alguns. El format digital, que avui ja és un format més i que requereix espais de recerca, de producció i de creació.

Felicitats també per promoure el contingut de la foneria abans que no hi hagi l'edifici, perquè això fa que es creï aquesta necessitat de tenir ja l'espai i quan s'obrin les portes que tot això ja existeixi, i també de la versió *online* de la foneria, que creiem que és molt adient.

En aquest sentit, i sé que és un tema pendent de la legislatura anterior, jo no els hi tinc preguntes, però sí que els hi tinc una petició, i és que, quan sigui possible, ens convidin als diputats i diputades de la Comissió de Cultura a conèixer la foneria, que en tenim moltes ganes.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada Gisela Navarro. I ara, pel Grup d'Esquerra Republicana, Raquel Sans.

Raquel Sans Guerra

Gràcies, president. Sumar-me als agraïments a la senyora López i al senyor Díaz per la seva compareixença i la seva explicació.

Deia ara la diputada Navarro que ho dibuixem tot; he de dir diputada que uns millor que d'altres, en aquest cas.

Però bé, començaré pel projecte de la foneria i dic que celebrem que aquest projecte tiri endavant, que és un projecte..., jo voldria recordar, sobre el qual es van posar els fonaments l'anterior legislatura i, per tant, també crec que és bo anar recordant que els projectes no són d'un govern en exclusiva -ara mateix ho reconeixia la diputada Navarro-, sinó que són projectes de país i, per tant, celebra donar-hi aquesta continuïtat.

És un projecte, diria que a mitjà termini, la senyora López era optimista, però jo sí que els voldria preguntar també per conèixer quina interrelació ha de tenir aquest projecte que és a mitjà termini amb un altre projecte que, pel Grup d'Esquerra Republicana és fonamental, que és el Catalunya Media City, de quina manera s'han d'interrelacionar els dos projectes, perquè segur que hi ha espai per tothom, però de quina manera han de conversar o han de conviure aquests dos projectes?

Crec que és molt positiu també, no?, que aquest pla de cultura digital, del qual n'ha parlat menys perquè ens hem centrat més en el projecte de la Foneria, però vostè ha especificat setanta-cinc accions concretes. Abans també ho sentíem en les intervencions de l'Institut Ramon Llull, per exemple, que hi hagi propostes concretes, accions concretes, amb indicadors que després siguin avaluables, perquè en el món de la cultura... *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)*

D'acord. No, se m'ha acabat el temps, entenc? *(L'oradorariu.)*

Tots sabem que en el món de la cultura encara s'és més exigent que en altres àmbits demanant resultats i, per tant, també és important que es puguin concretar.

També celebrar que ja hi hagi un contingut i una activitat en aquest àmbit que estigui en ple auge, no? Vostè parlava de la presència a París de Joan Fontcuberta, del Taller Estampa, que són ja una evidència del talent que tenim en aquest país i, per tant, la importància que des de les institucions, des del Govern de la Generalitat, s'acompanyi un talent que ja existeix i, per tant, també celebrar aquest talent.

Per tant, la pregunta concreta, com s'ha d'interrelacionar el projecte de la Foneria amb el Catalunya Media City?

I pel que fa a aquest programa concret temporal per la millora de la presència de les arts i la cultura en l'educació. També coincidíem que el nom..., hi podem donar un parell de toms en el futur o fer-lo més digital.

Dir que és molt interessant totes les accions que es detallaven, no?, aquestes accions més de futur, d'aquestes bones pràctiques com les del Liceu, etcètera, etcètera, que el senyor Díaz ens ha explicat. Però veure de quina manera aquests programes que afecten catorze centres, que afecten una comarca en concret, que

afecten alguns municipis en concret, es poden convertir en més estructurals. Jo crec que és el repte, no? Veient aquestes diferències o aquests biaixos des del punt de vista territorial, doncs de quina manera aquests programes concrets o aquests programes temporals aconseguim introduir-los de manera estructural en el sistema educatiu català, que per nosaltres és fonamental?

I, en aquest sentit, m'ha cridat l'atenció les bones pràctiques que deuen estar tenint, en aquest cas, si no m'equivoco, el Maresme, Vallès Oriental, veient la fotografia que ens compartia, perquè sempre tendim a mirar qui no arriba, però he vist que aquí s'arriba i es supera el seixanta-set per cent. I, per tant, també saber què és el que han fet en aquests territoris per fer-ho tan bé, i que, segurament, aquestes bones pràctiques siguin extrapolables a la resta de comarques.

I després també m'ha interessat com s'està produint aquesta interrelació entre el Departament de Cultura i el Departament d'Educació, perquè són més de 5.400 centres educatius a Catalunya, si parlem de primària i secundària. Doncs com es produeix aquesta interrelació?

I com aconseguim també que el professorat, al qual li estem demanant de tot, li estem demanant que corregeixi els biaixos de gènere, que treballi en mil àmbits, com se centri també en aquest àmbit específic si no estem parlant d'especialistes. Per tant, com motivem el professorat per poder-se implicar en aquest programa, que, al nostre entendre, és també fonamental per garantir l'equitat territorial i per tenir també un jovent més crític i una societat millor en el futur.

Per tant, doncs celebrar tots aquests programes, celebrar també el projecte de la Foneria i encoratjar-los a seguir treballant en aquesta línia.

El president

Moltes gràcies, diputada. I ara en Jordi Bertran, el diputat per Junts.

Jordi Bertran i Luengo

Moltes gràcies, president. Gràcies per les dues intervencions. Jo em centraré en el cas de la Foneria i, en tot cas, celebraré que la Generalitat, després de dècades, decideixi baixar al món que havien arribat als ajuntaments ja fa anys, no?, que és aquesta interrelació amb l'educació.

Bé, en el cas de la Foneria, potser jo, perquè hi ha gent que ja fa anys que ens hi dediquem des del punt de vista de la gestió, bé, m'agradaria també recordar que aquest edifici va ser comprat l'any 2003, concretament el setembre del 2003, per part d'un Govern que presidia el president Pujol. Que la primera vegada que es va anunciar un ús cultural va ser per part del president Quim Torra, no sense una agra polèmica amb l'alcaldeessa Ada Colau. Que el 2023, efectivament, el president Aragonès va concretar el projecte de la Foneria i que esperem que el president Illa el pugui inaugurar.

Jo ho dic perquè aquestes coses de vegades es fan llargues, però està bé recordar-les, eh? I, sobretot, quan el més important de tot és que un edifici, majoritàriament, al llarg de la història d'usos militars acabarà reconvertit en un ús cultural, que crec que és el que ens hem de felicitar.

Tenia, sobretot, dues preguntes. Una vinculada, partint de la idea que estem en un edifici, que, com apareix, té tres mil metres quadrats, per tant, tampoc és res de l'altre món, no?, és a dir, quant a extensió. M'agradaria saber si s'havia fet un pressupost funcional per anualitats, amb un curt-mitjà termini. Crec que o no ho he sabut entendre o no ho havia sabut llegir enlloc, i crec que estaria bé.

I després, durant les dues intervencions heu estat parlant de diàleg, no?, territori i tal, no? M'agradaria, ja que ara hi ha una sèrie d'equipaments que, després de dècades, s'apunten al diàleg amb el territori, m'agradaria saber si aquest equipament, d'entrada, ja dialogarà amb el territori i, des del punt de vista dels gestors locals-municipals, no s'hauran de barallar, com històricament s'han hagut de barallar amb el Teatre Nacional o amb l'Auditori. Home, de fet, encara aquestes baralles continuen. De fet, fa uns dies reapareixia en aquesta comissió el cas també de les baralles entre el sector educatiu privat o associatiu, no?, i l'Auditori de Barcelona per un tema del moviment coral. Per tant, m'agradaria conèixer també si s'ha previst aquest diàleg ja a l'avançada, no?

Serien aquestes dues preguntes.

Moltes gràcies.

(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció. Rialles.)

El president

Era una nota de color, sonor. Gràcies al diputat Jordi Bertran. I pel Grup Popular, el diputat Pau Ferran.

Pau Ferran Navarro

Gràcies, president. Agrair a la directora general d'Innovació i Cultura, la senyora Marisol López i el senyor Sergi Díaz, director del programa temporal, per les respectives presentacions, tant de la Foneria de Canons com del programa temporal per la millora de la presència de l'art i la cultura en l'educació.

Seré molt breu perquè crec que han explicat de manera força detallada tots dos projectes, la qual cosa també és d'agrair.

Pel que fa a la Foneria. Doncs és evident que recuperem un edifici amb molt de valor històric, que portava més de vint anys tancat i en desús, i que el projecte de convertir-lo en un centre de cultura digital és, en principi, una iniciativa molt positiva tant per la ciutat de Barcelona i, en conseqüència, per tot Catalunya.

Ens ha explicat quins espais es dedicaran a la creació i a la innovació, quins es dedicaran a l'exposició i també una línia temporal dels temps que hi ha previstos fins a la inauguració de l'any 2028.

I sí que ens agradaria conèixer, a veure si ens ho poguéssim desenvolupar en el proper torn, què s'hi farà exactament. És a dir, en quins formats es podrà crear? Si es posaran a disposició dels creadors de materials i d'equips? Quin tipus de projectes seran els que s'hi exposin? I si hi ha previsió pressupostària de la qual es disposarà.

En relació amb el programa temporal per a la millora de la presència de les arts i la cultura en l'educació. Celebrem, evidentment, que la cultura tingui més presència a les aules, ja que és clau per desenvolupar la creativitat, el pensament crític i garantir la cohesió social i la diagnosi feta en la primera part en l'estudi crec que evidencia la necessitat de desenvolupar un programa com aquest.

I és interessant també l'aplicació dels diferents projectes culturals de manera descentralitzada, tenint en compte també la singularitat i les necessitats de cada barri i de cada territori i fent que es pugui arribar a tots els centres educatius de Catalunya.

I, simplement, preguntar si tenen previst avaluar l'impacte que puguin tenir els diferents projectes en el desenvolupament educatiu dels alumnes i, si és així, doncs quins indicadors tindran en compte.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat. I ara pel Grup de VOX en Catalunya, el diputat Jesús Manuel Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí, moltes gràcies, president. Gràcies, senyora López, senyor Díaz, gràcies per la seva exposició.

De la Foneria celebrar aquest projecte i tant de bo que no hàgim de patir el retard habitual de l'Administració, que, en el cas d'educació, com que després parlarem d'educació, en infraestructures d'educació és de set anys i mig. Bé, tant de bo que no sigui així perquè, home, té bona pinta, eh?, el que ens ha expressat i ha explicat.

I, finalment, així, seré breu, pel senyor Díaz una pregunta, que ara l'acaba d'anticipar el diputat Pau Ferran. És que, realment, ja hem passat aquests sis mesos de la presència de les arts per simplificar el sistema educatiu, i és una fase de prospecció, però també ja han fet alguna acció ens ha explicat. Però s'ha mesurat, objectivament, si ha millorat el rendiment acadèmic dels alumnes en els centres on s'han aplicat això? Perquè això és que és interessant.

Subscriu el que ha dit la diputada Navarro, és evident, els que som una mica més grans doncs hem estat en una escola on es cantava quan apreníem les taules de multiplicació i anava molt bé, malgrat que tendències pedagògiques que estan avalades per entitats com Fundació Bofill deien que això és una cosa antiga. I, clar, no ho sé, jo em refereixo o només em refereixo a les dades del nivell educatiu actual de l'escola catalana. Per tant, sí, cantar, declamar poesia, pintar, dibuixar, tot això és evident que és, en general, o sigui, d'una manera..., abans d'aplicar tot això sabem que funciona, però ho hem quantificat? S'ha pogut objectivitzar?

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat. Doncs ara tenen vostès la paraula per deu minuts, hem quedat, no? Comença vostè? Endavant.

Marisol López (directora general d'Innovació i Cultura Digital)

Començo jo. Bé, abans que res, moltes gràcies, gràcies per les seves paraules. La veritat és que fa com il·lusió quan presents un projecte que portem anys desenvolupant, certament, vam començar nosaltres mateixes, no?, el mateix equip que estem ara, sap que a Cultura ens mantenim bastant l'equip, i vam començar-lo a la legislatura passada i el continuem treballant amb moltes ganes i molta il·lusió, i molta il·lusió per part del mateix sector. O sigui, ens trobem que la gent amb la que estem parlant té també aquesta energia d'entendre la il·lusió, té també aquest dubte de la temporalitat que ens deia el diputat Acosta d'«aneu posant el turbo» i us prometo que, si alguna cosa tenim, és que amb això som insistents, no?

Evidentment, que organitzarem una visita a la Foneria. Ja els hi dic que es trobaran un lloc destrossat, però crec que després, quan estigui inaugurat, farà la il·lusió.

Jo recordo quan vaig anar a veure... Ara sí que surt el moment «*batallitas, abuela*», eh? Però el CCCB abans que fos el CCCB, no?, quan era la Casa de la Caritat i allò estava destrossat, i fa molta il·lusió quan després ho vas a veure i veus com han canviat, no?

Ens estava parlant de com convíviem amb la Catalunya Media City, això m'ho ha dit la diputada Sans. Clar, això va sortir una mica del mateix grup de treball, diríem, no? O sigui, Catalunya Media City va sortir d'un moment, després de la pandèmia, quan es va crear aquest consorci per la recuperació econòmica de Catalunya, crec que es deia, el CORECO. I entre les propostes que se'ns demanaven als diferents departaments, el Departament de Cultura vam presentar aquest. Per tant, ja va ser, diguem-ne, que de naixement estem naixent junts.

L'evolució temporal també és molt diferent i el volum també és molt més gran. Jo crec que quan vam presentar aquest projecte de la Foneria, nosaltres dèiem que seria una mica la porta de Catalunya Media City al centre de la ciutat. Volem que dialoguin, volem que convisquin, volem que sigui el lloc on allò que allà està passant,

que és un edifici que fa deu vegades la Foneria, no?, pugui trobar-se amb el seu públic objectiu allà al mig. Per tant, està clar que això, conviuran segur, perquè, a més a més, som molt la mateixa gent que estem treballant-lo, no?

També em preguntaves del tema del pla de cultura digital. No us explicaré ara la taula del videojoc, si voleu un dia venim amb el Dani a explicar-vos la taula del videojoc, que és un treball que estem fent deu departaments de la Generalitat amb..., no ho sé. L'altre dia érem cent persones que havíem estat treballant en aquest projecte de tot el sector dels videojocs. I com hem establert tot un sistema de valoració, puntuació i, per tant, tenim molt clar què és el que s'ha de fer, qui ho està fent i què és el que està passant, i ho presentem el dia 16 a la tarda, que si no heu rebut una invitació, la rebreu. Vull dir, que som gent de retre comptes, no som gent de fer fum, ni d'inflar globus ni de fer coses boniques i «floreros», som gent de fer coses de debò i de reconèixer quan no les fem bé.

I amb el pla de cultura digital ens passarà el mateix. L'any que ve començarem ja a fer el següent i, per tant, jo crec que no tenim cap dubte que això estarà molt clar, no?

M'agradaria molt donar-vos dades de pressupost. Penseu que falten dos anys i mig, o sigui, ara, tot just demà, tornem a tenir, reunim els arquitectes perquè encara estem debatent ascensors, escales, on es posarà el reciclatge i històries d'aquest estil. I llavors, continuarem, perquè hem fet una mica de parèntesi amb tot aquest treball de continguts i veure quin ha de ser l'equip, com ha de ser l'equip, com ha de ser aquest concurs de direcció de tot això i quin pressupost anual ha de tenir.

Jo us podria donar uns números perquè els hem fet així, però prefereixo dir-vos que vinc d'aquí un any o un any i mig i us ho explico sobre la realitat, que ara, donar-vos uns números, que de debò que ens els estaríem absolutament inventant.

El que sí que hi ha és el compromís ferm que això funcioni, que tingui un pressupost suficient. O sigui, no és aquella cosa, que també hi ha vegades que ens trobem de comentaris de, us gastareu tots els diners en fer l'edifici i després no hi haurà diners per dintre. No, hi ha un compromís real i ferm que això funcioni per dintre.

El diputat Ferran preguntava per quins formats. Jo, miri, el pla aquest de cultura digital, sempre explico la mateixa història, eh? Aquest pla de cultura digital és el tercer, jo vinc de treballar a l'ICEC i allà ja n'havíem fet un parell.

I en el primer no es parlava de realitat virtual, en el segon no es parlava d'intel·ligència artificial perquè no eren temes. Jo estic segura que d'aquí a dos anys i mig alguna cosa sortirà que ara ni pensem. La intel·ligència artificial generativa fa un any no era un tema, ningú estava parlant del ChatGPT, i jo ja li pregunto com he de cuidar les plantes, per dir-ho així, no?

Per tant, el que sí que estem molt en contacte és amb centres de recerca, amb entitats com el Cercle Tecnològic, que són les empreses tecnològiques de Catalunya, per poder tenir la tecnologia puntera en cada moment allà, per poder treballar amb l'ordenador quàntic amb els artistes digitals. O sigui, el que volem no és tant ara definir fins al final, i per això hi ha hagut un moment que ho explicàvem, perquè no volem definir fins al final, volem explicar que en cada moment estarem definint amb l'últim que pugui ser en aquell en aquell moment.

I jo crec que ja et passo, Sergi.

Sergi Díaz (director del Programa temporal per a la millora de la presència de la xarxa i la cultura a l'educació)

D'acord, perfecte, moltes gràcies. Jo, si els sembla, faré una agrupació de reflexions i preguntes que han formulat. Si els hi sembla bé, tant les preguntes o els plantejaments que feien tant el diputat Ferran com el diputat Acosta, que parlaven sobre l'impacte, els intento respondre conjuntament.

I, en primer lloc, clar, en aquests sis mesos el que hem fet és analitzar i començar a pensar i desplegar aquestes accions. Per tant, no hem pogut tenir temps de mesurar l'impacte perquè l'impacte, sobretot, començarà a donar-se de cara al proper curs 25-26 i els cursos posteriors, no? Per això ara mateix no tenim... O sigui, ara tenim unes evidències de com està la situació, però encara no de quin és l'impacte de les accions que es volen dur a terme.

Sobre el tema de l'avaluació i l'impacte en si mateix, és una qüestió complexa. Jo, per la meva trajectòria, he intentat també, no només a nivell nacional, sinó a nivell

internacional, veure estudis i recerca sobre l'impacte, que no és que hi hagi una literatura molt extensa i una investigació molt extensa sobre aquest impacte, també perquè és veritat, aquest tipus de programes són relativament recents en la situació dels països que estan apostant per aquestes línies.

Però el que jo crec que hem de tenir en compte és quins impactes n'hi ha, perquè hi ha diversos. Hi ha un impacte educatiu. L'impacte educatiu és, a partir d'aquesta línia de treball estem avançant en la millora educativa, en la relació i connexió d'aprenentatges diversos? Nosaltres pensem que el fet de treballar sobre propostes artístiques que tenen un suport real amb una participació d'un artista, d'un creador al darrere, obliga a vincular coneixements i aprenentatges diversos, no? Si, realment, la capacitat de promoure la pràctica artística a l'aula genera aquesta capacitat de connexió, l'impacte educatiu estarà assegurat. Aquest n'és un.

Després està l'impacte artístic en si mateix. Això promoure que en un futur hi hagi una ciutadania més interessada en accedir a propostes culturals més diverses? Segur que jo crec que també el sector cultural els interessa, tot i que jo crec que no ha de ser la prioritat número u, principal, eh? Però aquest és un altre impacte que haurem de mesurar.

I també si facilitarem que molts d'aquests joves o infants i adolescents, que potser, a hores d'ara, no tenen al seu imaginari poder-se dedicar a una proposta, a un itinerari professional de caràcter artístic o cultural, doncs s'hi puguin decidir a fer-ho, no? Per tant, aquest és un altre impacte de fins a quin punt això farà determinar segons quins itineraris professionals, no?

Jo crec que aquests diferents impactes els hem d'anar mesurant, però crec que aquests impactes es mesuren en un termini mínim d'anys, d'acord? En un parell d'anys serà molt difícil que tinguem unes dades prou sòlides com per veure si, realment, s'ha assolit l'objectiu o no. Jo crec que ens hem de donar un horitzó temporal una mica més ampli per veure si aquests tres impactes diferents que estem plantejant s'estan assolint.

Però com us dic, eh?, com que són unes línies de treball relativament recents en el món occidental, en els sistemes educatius occidentals, no hi ha una literatura molt a

fons. Per tant, aquí també estem tots aprenent i veure com hem de mesurar totes aquestes propostes que s'estan impulsant i portant a terme.

En relació al que comentava la diputada Sans, del Grup d'Esquerra Republicana. Precisament, i relacionant amb el que dèiem ara, crec que pels docents, que, efectivament, tenen una càrrega i una pressió importantíssima, l'única manera, sobretot d'aquells no especialistes, l'única manera que realment vulguin incorporar aquest tipus de propostes en el seu dia a dia educatiu sigui si realment veuen que és útil, que és pràctic per assolir resultats educatius de millora educativa, no tant només per intentar que aquest alumne en un futur vulgui anar a més museus, a més espais escènics, no, sobretot és si aquest alumnat, a partir d'aquest tipus de projectes, millora en els seus aprenentatges, en la seva capacitat crítica, en la seva interrelació de sabers i coneixements, que jo crec que és el que cal potenciar.

Si això ho aconseguim i els propis docents veuen que és una eina útil per això, serà més fàcil que realment això vagi entrant. Si es veu com una càrrega més de dir, escolta, mira, jo és que amb això no estic solucionant els problemes que tinc de lectoescriptura, expressió oral, plantejaments i reflexions matemàtiques, si això no ho aconseguim, serà molt difícil que això pugui entrar d'una manera natural i fluida, no?

Jo crec que aquí és on hem de posar l'accent i hem de veure com, a poc a poc, anem demostrant que aquest tipus de propostes ajuden a assolir aquests resultats educatius.

Sobre la situació específica d'un territori com el Maresme-Vallès Oriental. Jo crec que aquí caldria una anàlisi i una reflexió molt més a fons, eh?, de caràcter social, però també urbanístic i a molts nivells.

Jo crec que en aquests territoris el que sobretot trobem és una densitat important d'agents i equipaments culturals. Com més densitat d'aquests agents i equipaments existeix, més fàcil és que aquests vulguin implicar-se en projectes de caràcter educatiu. Jo crec que, dins del sistema cultural, la vinculació entre cultura i educació està a l'agenda i hi ha una sensibilitat per part del sector cultural que s'hi ha de treballar en aquesta línia. Per tant, a major densitat, més capacitat de poder generar aquest tipus de projectes.

I després hi ha altres variables, que no m'agradaria aventurar-me a afirmar, però jo crec que requeriria un estudi molt més a fons, variables de caràcter sociocultural, sociodemogràfic, no?, que podem trobar en alguns territoris. Perquè s'ha de recordar també que l'entorn familiar també és una part molt important a l'hora d'impulsar aquest tipus de propostes. No és el mateix impulsar una proposta de cultura i educació en un centre educatiu amb un entorn social, comunitari, familiar mixt o en un altre. I això també s'ha de tenir en compte.

I, per últim, com passar aquest model estructural, no? Com passar d'aquestes iniciatives puntuals a una proposta de programa? Això també és un dels reptes importants. Jo crec, personalment, que no hi ha unes fórmules màgiques, crec que no existeixen, perquè hem de respectar tot allò que està sorgint en els territoris. O sigui, hem de conviure aquí entre la diversitat, que està molt bé que hi sigui, el que hem d'intentar és que aquesta diversitat de projectes sí que tots respectin un mínim de qualitat educativa a l'hora de desenvolupar-se i portar-se a terme aquestes propostes.

I, en paral·lel, s'ha d'intentar treballar amb programes estructurals, que jo crec que moltes vegades és una qüestió de veure com sumem. És a dir, jo avui he parlat d'aquest programa en setanta centres educatius, aquest altre programa, en vuitanta. Si ho suméssim tot, arribaríem a un volum bastant important. Llavors, jo crec que aquesta és una altra de les línies que hem de veure. Com aquests programes que ara s'estan plantejant i dissenyant de forma separada, els podem anar sumant perquè realment veiem el volum global i real que tenim, no?

Per tant, jo crec que hem de treballar amb aquesta doble lògica. Donar impuls i reforçar les iniciatives locals que s'estan produint, i en aquest cas intentar que hi hagi un mínim comú denominador, quant a la qualitat de la proposta, artística i educativa.

Per això he posat molt l'accent que també hem de formar els agents culturals, no només els docents, d'acord? I això també és important ressaltar-ho, eh?

I després, l'altra és com fem que aquests programes de país puguin créixer a partir de la suma de parts que ara estem concebant de manera separada.

El president

Doncs, moltes gràcies a tots dos, a Marisol López i Sergi Díaz per la seva compareixença.

I, com que no hi ha més punts de l'ordre del dia, s'aixeca la sessió. Si els sembla, ens veiem trenta segons per comentar, els portaveus, eh?, per dir-los les dates de les properes comissions al proper període de sessions.

La sessió s'aixeca a les...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT